

Kahvenin İnhisarlar tarafından satılması tasavvur ediliyor

Ankara, 5 (Hususi) — Kahvenin devlet inhisar maddeleri gibi muayyen miktarlar ihtiva eden paketler caabilinde devlet tarafından sattırılması tasavvuru mevcuttur.

Bir tetkik mevzuu olarak ele alınıp bu iş hakkında bir karara varılacak olursa satışın İnhisarlar İdaresine yaptırılması ihtimali kuvvetlidir. Bu suretle halk bazı yerlerde nohud, fındık kabuğu, arpa gibi maddelerle mahlût olarak satılan kahveden kurtulacak ve saf kahve bulmak imkânını elde ede-

ceği gibi kahve üzerine konmuş istihlak vergisinden beklenen hazine menfaati de korunmuş olacaktır. Zira son günlerde kahvenin beher kilosuna yapılan 25 kuruşluk istihlak resmi zammı dahi zaman zaman piyasada saf kahve bulunmaması yüzünden mağuş kahve imal eden bakkal ve kahvecilerin içinde bir fiati artırma vesile ve mevzuu olarak kullanılmakta ve bir taraftan hazine bu varidattan mahrum kalmakta, diğer taraftan ise halk bu resim farkını ödemektedir.

Amerikada 40 bin tayyare yapılacak

Ordu bütçesi: 10 milyar 9 milyon 655 bin dolar

Amerika sahilleri açıklarında 8 İngiliz vapuru torpillendi

Vaşington 5 (A.A.) — Meb'usa san meclisi maliye encümeni ordu bütçesini tasvib ederek meclise göndermiştir. Bütçe 10 milyar 9 milyon 655 bin 187 dolara baliğ olmaktadır. Geçen Büyük Harb denberi ordu bütçesi bu kadar yükselmemişti. Bu bütçe, orduya 40 bin tayyare temini için tahsisatı ihtiva etmektedir.

Seri balinde harb malzemesi Vaşington 5 (A.A.) — Dün akşam (Devamı 3 üncü sayfada)

Çin - Japon harbi

Amerika tavassutta bulunacak!

Stefani ajansına göre Amerikanın ileri sürdüğü şartlar

Roma 5 (A.A.) — Stefani ajansının Vaşington muhabiri yazıyor:

Japon - Çin muhasamatına bir nihayet vermek üzere Birleşik A. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün:

İmlâ meselesi:
İsmail Habib ile
aramızda ihtilâf
noktaları
YAZAN
Halid Ziya Uşaklıgil
(2 nci sayfamızda)

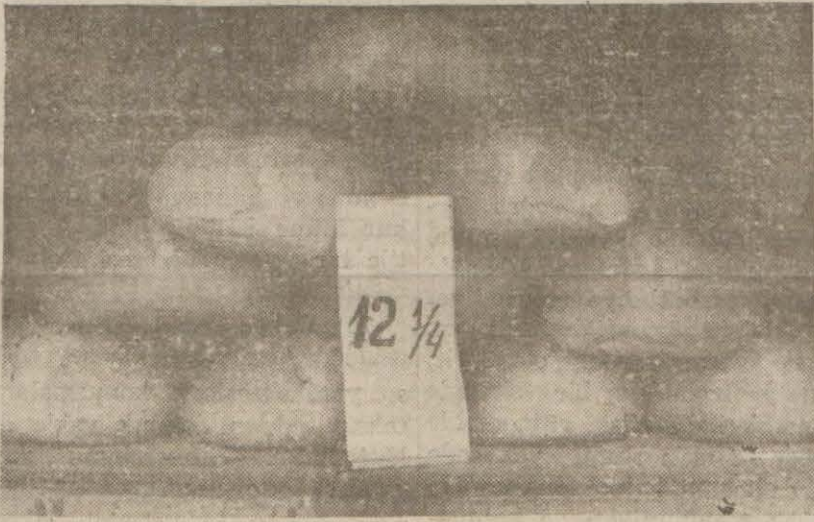
Yarın:

Değişen dünya:
Ne yazık insanlığa!
YAZAN
Ahmed Handi Başar

Bugünden itibaren yeni tip ekmeğe yiyeceğiz

BAŞVEKÂLETİN TEBLİĞİ

Yeni hasada kadar ekmeğe yüzde 30 arpa ve yüzde 20 çavdar karıştırılacak

Bugün yediğimiz ekmeğler

Ankara 5 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

Hükümet, 6 Haziran 1941 tarihinden itibaren yeni hasada kadar ekmeğe yüzde 30 arpa ve yüzde 20 çavdar katılmasına karar vermiştir.

Bu tedbir, halkın ve millî müdafaanın ekmeğlik ihtiyacını tam ve sağlam bir teminata bağlamak maksadile alınmıştır.

Yeni tip ekmeğin gıda bakımından eski tip ekmeğin vasıflarını tamamen haiz olduğu fenni tahlillerle sabit olmuştur.

Memleketin birçok mntakalarında yalnız arpadan yapılmış ekmeğin yenilmekte olduğundan bu tedbir sadece buğday istihlak eden mntakaların itiyadına hitab etmektedir.

(Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

"Fransız sübayları vazife başına!"

Suriye fevkalâde komiserinin

Fransızlara hitabesi

General Dentz
Almanya ile işbirliği siyasetini izah ediyor

Amerikanın Fransaya ihtarı

General Dentz

Berut 5 (A.A.) — Fransanın Suriye fevkalâde komiseri General Dentz bu akşam saat 20 de Berut radyosunda Yakınsark Fransız sübaylarına ve askerlerine bir hitabede bulunmuştur.

General Dentz her tehlikeli anlarda olduğu gibi bu akşam da orduya hitab ettiğini beyan eydikten sonra Fransanın Suriyeden çıkacağına, Alman alaylarının Fransız alayları yerine ikame olunduğuna, Lâzkiye ve Beruta (Devamı 3 üncü sayfada)

İçki yasak edilmeli mi? Lehtar ve aleyhtarlar davayı hararetle münakaşa ediyorlar

Bir mektubla siz de fikrinizi bildiriniz!

İçki taraftarları

Adapazarından bir cevap: "İnsana fazla yediği yemek dahi dokunur.,"

● Ankara Öztürk mahallesi Akasya sokak 6 numarada Yaşar:

— İçkinin hiçbir zararı yoktur. Fakat onu usul ve âdâbile kullanmak gerektir. Küfelik olacak veya burnunun dibini görmeyecek (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

İçki aleyhtarları

Bir mahkûmun fikri: "İçki bir âfettir. Ben bunun kurbanı oldum.,"

● Bursada Iraklıyecilerde 7 numarada İhsan Türen:

— İçkinin dünyada hiç kimseye zerre kadar faydası olmadığına inanıyorum. Evet belki muvakkat bir zaman için, o da mahdud bir zümrenin neş'esini artırarak (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Büyüklerimiz için yapılan ihtifaller neden bu kadar az alâka uyandırıyor?

Münevverler "Son Posta"ya düşüncelerini söylüyorlar

Merhum Ahmed Haşimin Eyübdaki mezarı evvelki gün hazin bir nisyan ve lâkaydiye sahne oldu. Ölümünün sekizinci dönüm yılı münasebetile sembolizmle büyük ve hassas şairi için bir ihtifal yapılmadı, hatırası taziz olunmadı. Fakat, kabri başına gidildiği zaman hayrette görüldü ki, Haşimi ziyarete gelenler sadece ihtifali hazırlayan Eyüblü birkaç gençten ibarettir. Cemaat arasında tanınmış münevverlerimizden hiçbiri yoktur; hattâ işin garibi, program mucibince şairin mezarı başında söz söyleyecek olan zat dahi gelmemiştir. Hülâsa, yapılan ihtifal büyük şairin ihtifalini yapıyorlar! (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

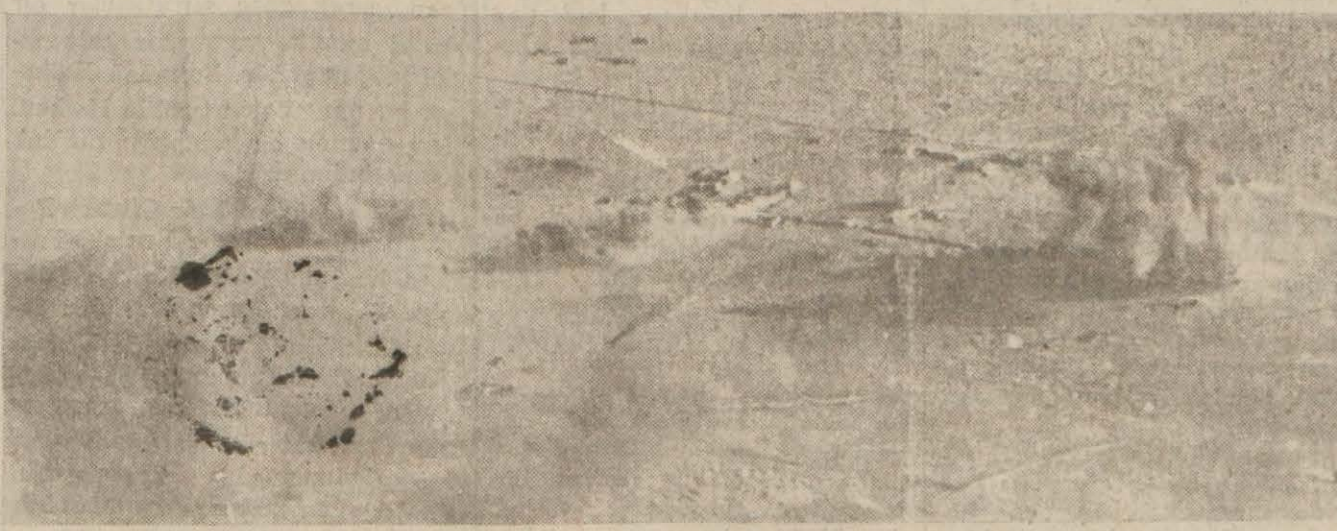

Karikatüriste göre — Bu insanların mezar başlarında işleri ne? — Büyük şairlerimizden birinin ihtifalini yapıyorlar!

Askerî vaziyet

Şimalî Afrikada yaz tatili ihtimali var mıdır?

Almanlar burada harbeden 200.000 kişiyi vaktile çok sıcak kışlalar içinde yetiştirip hazırlamışlar, bol kumlu şarkî Prusya steplerinde de talim ettirmişler

Çölde bir hava bombardmanı

Mart ve Nisan aylarında bizim büyük yaz sıcaklarını yanan şimalî Afrikada, bugün Haziran, harb devam ediyor. Susuz, gölgesiz, deniz gibi, rüzgârları önünde zaman

zaman dalgalanan bir çöl, Misrîla Bingaziyi ayırmaktadır. Bu çöle karşı, geçen sene İtalyanın yaptığı taarruz, akim kaldı. Acaba, Haziranla beraber, «Kible» denilen çöl

fırtınaları, yeni hazırlanmakta olduğu anlaşılacak bir taarruzu durduracak mı? Yoksa, sonbahara kadar, tabiatın müdahalesiyle iki taraf arasında (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Nedamet getirmiş meşhur bir dolandırıcının hatıraları

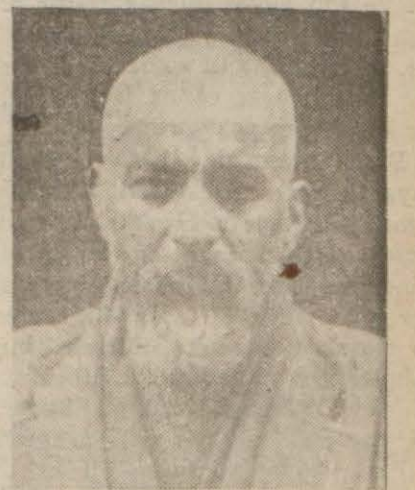
Bütün İstanbulun tanıdığı

Mahmud Saim

Kendi kalemi ile hayatını ve maceralarını anlatıyor

Merak ile, heyecan ile, hayret ederek ve bilhassa
ibret alarak
okuyacaksınız

Çok temiz bir hayat yolunda yürürken düşen bir delikanlının romanı... İçtimai hayatımızdan bir safhayı gösteren acıklı vesika

Mahmud Saim

Pek yakında "Son Posta" da

Hergün

Bir vecize
Münasebetile

Muhittin Birgen

Gazetelerin ilân sütunlarına baktıkça, gözüme bir çöp gibi batan bir reklam var; bir zamandanberi bu, sık sık gözüme çarpıyor: Küçük bir çocuk, bir yarış otomobili oturmış, otomobili dümenini eline almış, saçları rüzgâra kapılmış, uçup gidiyor. Nereye? Bu küçük yavru deli mi otmuş? Böyle bir yarış otomobili bu yavru, nasıl kullanabilir?

Altındaki şu cümleyi, muhakkak, benim gibi siz de okumuşsunuzdur:

Para, hayat yarışının direksiyonudur!

Bu vecize ne zaman gözüme çarpsa içim sızlıyor ve dudaklarım acı acı gülümsüyor. Gayesi bankalara para tevdiatını teşvikten ibaret olan bu reklamın manasını anlamaya çalışıyorum. Hayat yarışını insan mı yapar, otomobil mi? Bir kere burası meçhuldür; acaba, para da bu otomobilde direksiyon mudur? Motör müdür? Benzin midir? Yoksa tekerlek veya dingil mi?

Belki hepsi ve belki hiç birisi. Acaba, vecizenin sahibi «hayatta her şey para ile elde edilir» mi demek istiyor? Eğer öyleyse alandığı muhakkaktır; çünkü, hayatta her şey para ile değil, para her şeyle elde edilebilir.

Eskiden biz başka türlü bilirdik: «Hayatta muvaffakiyetin yegâne sırrı, her şeyden evvel, sihat!» derdik. Ondan sonra da, çocuklarımız «para» hırsını değil, iş sevgisini, çalışma zevkini telkin ediyorlardık. İnsanın muayyen bir mesleği olmasının ve bundan büyük bir servet tasavvuru edilemeyeceğini anlatmak için «sanat» ve mesleği, bilgece takılmış bir altın bilezik olarak tanırdık. Halbuki, bir zamandanberi, bütün bildiğimiz camiar bardak oldu. Şimdi herkes paradan bahsediyor; şimdi herkesin gözü parada; para hakikatinden mahdud oldu ve bankalar mabedi!

Para! Nereden gelirse gelsin para, nasıl ele geçerse geçsin, para! Her şey o kadar para oldu ki, yeni neslin hayat felsefesinin içinde de o vardı. Halbuki para denilen bu şeytan icadı, bizim manevî kanımızı zehirleyen bir mikrobdur. İnsanın onu seve seve birbirini sevmek ve sevmek oldu. Paradan başka düşüncesi, ondan başka aşkı olmayan insanlar çıktı. Parayı, hayat felsefesinin esaslı unsuru olarak tanıyan vecizeler görüyoruz!

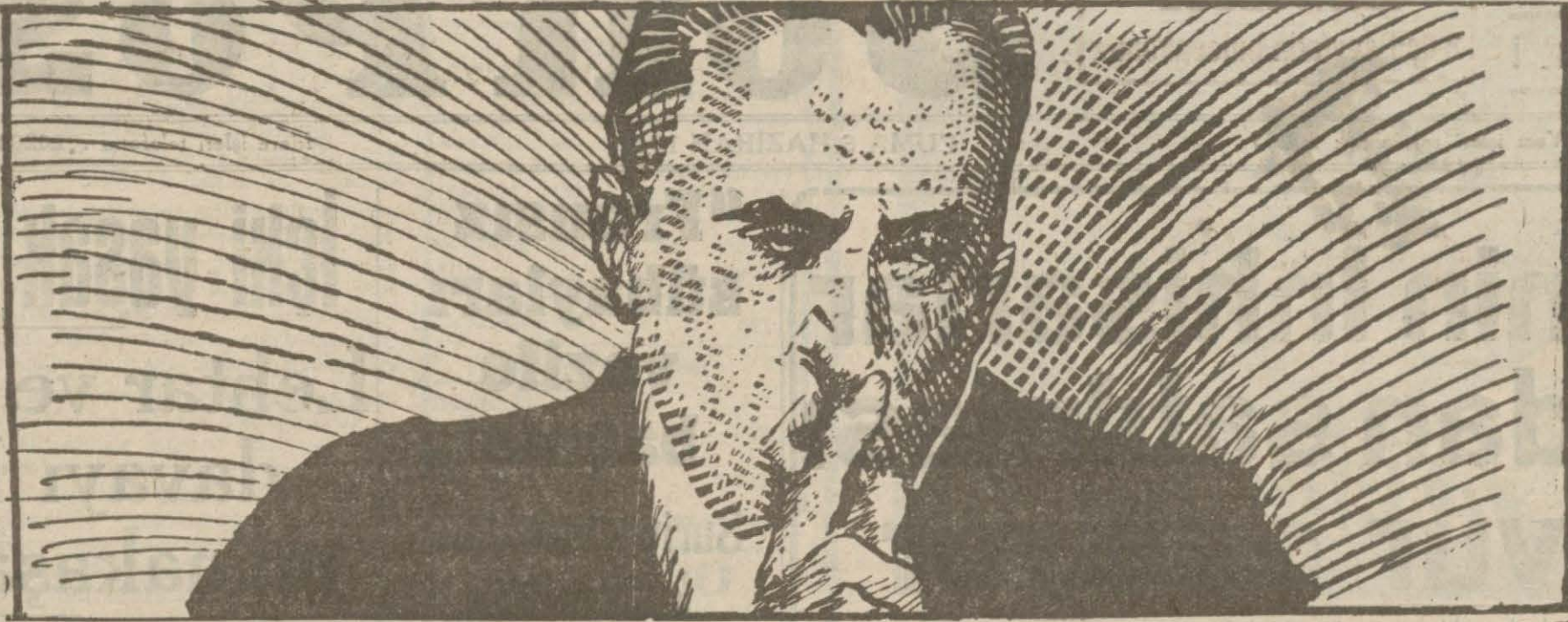
Halbuki para, bir mübadele vasıtasından, bir ölçüden başka bir şey değildir. Para, bizim bu memlekette vereceğimiz şey mukabil memleketin bize vereceği bir hak alametidir. Parayı böyle tanımayan bir insan, içinde yaşadığı cemiyete ve azasından bulunduğu millete karşı en basit vazifesini alamamış olan bir biçare demektir. Parayı bu tarzda anlamayan insan, yakın ve uzak, bütün insanlar için fena bir unsurdur. Bir haksızlık, suursuzluk, vefasızlık, sadakatsizlik, hülâsa perişandlık unsuru!

Herkesi tasarrufa teşvik etmek, bugünkü kazançlarımızın yarınki kara günler için bir şey ayırmayı veyahud elimize geçen para kuvvetini israf etmeyip onu mayalandırmayı düşündürmek güzel bir şeydir. Fakat, bunu yaparken, basit kafalara parayı hayatın ilk ve son gayesi olarak tasvir eden ifratlardan kaçınmak lazımdır. Bunu muhtelif zamanlarda bir kaç defa tekrar ettim. Bugün de, bir kere daha yazıyorum.

Bizim aramızda para hırsını yatacak her hareketten tevakkü etmemiz lazımdır. San'atı az, muayyen mesleği daha az bir nesil içindeyiz. Eğer bu nesle, parayı her şeye hâkim bir mukaddes nesne olarak tanıyacak olursak bu memleketin muhtaç olduğu çalışma zevkini, meslek aşkını, ihtisarı duygusunu neyle aşılacaktır?

Para, hayat yarışının direksiyonu değil, hattâ tekerleği bile değil, belki de bir insanın bir cemiyete verdiği iyi ve faydalı bir şeyin, sadece mukabilidir. Çocuklarımızı bunu anlatmaya, gençlerimize bunu telkin etmeye, bütün vatandaşlara yalnız bunu öğretmeğe muhtacdır!

Resimli Makale:

Herbert Spencer şöyle demiştir:

«Bir adama «odadan çıkınız» demek ona işaretle kapıyı göstermekten daha az tesirlidir. Parmağınızı dudagınıza götürerek birinin susmasını istemeniz «susunuz» diye kulağına fısıldamaktan daha çok ifadelidir. «Buraya gel» demektense bir el işaretini yapmak daha iyidir.»

Söz her zaman için zayıf, hareket her zaman için kuvvetlidir. Söylersiniz, dinleyenler arasında inanmayan bulunabilir, gözünün gördüğünden şüphe eden hiç görülmemiştir. Hayatın her safhasında hareket ve fiile vereceğiniz yerin söze vereceğiniz yerden daha fazla olmasını gözden uzak tutmayınız.

İmlâ meselesi

İsmail Habib ile aramızda ihtilâf noktaları

YAZAN

Halid Ziya
Uşaklıgil

Edebiyat dünyamızda vücudile iftihar duyulan kalem ve fikir sahipleri arasında tetkiklerinin serveti, hükmülerinin isabeti, yazılarının nezahet ve zarafeti ile pek güzide bir sima olan üstad İsmail Habib ile bu satırların sahibi aramızda ihtilâfa sebep olan birkaç imlâ meselesi var.

Ben bu meseleye dair fikirlerimi uzun makalelerle teşrih etmiş olduğumdan yeniden bu bahse rücu etmek fikrinde değilim. Bu satırları son bir söz olarak yazıyorum. İsmail Habib her türlü mezil yetlerinden başka bir de insaf hassesiyle mütehakkik olduğundan şu makalede ısrar ile tevakkuf edişime bir inad nazarile bakmayacak ve bunu akidesinin sihatine nasılsa kanaat etmiş bir adamın sebatı kabildinden telâkki ederek ma'zur görecektir.

Kendisi pek iyi bilir ki hiçbir yeniliğe tahammül etmeyen bir devirde ve ne zaman bir inkılâb emaresi hissetse hırsının en şedit darbelerini o cihete havale eden bir idarede, edebiyatı cedide lisan ve fikir sahasında pek çok değişiklikler yapabilmis bir teşekkülüdür. Ben de o teşekkilde küçük bir yer tutmuştum. Son dil ve yazı inkılâbında da bütün ananelerle bağlarımı memnun bir tehakkük çözmekte acele edenlerden biriyim.

İsmail Habib bir fıkrasında bunu söylüyor ve «Mai ve Siyah» şairi Ahmed Cemil bugün yaşasaydı onun hâlikile beraber başka türlü düşünüp başka türlü söylerdi, diyor. Bu fikrinde pek doğrudur. Ötedenberi «cumhura muhalefet kuvve-i hatadan gelir» hikmetine salık, hele doğru olan yeniliğe pek mühimlik olduğundan bunu kurultayın bir toplantısında uzun bir hitabe ile göstermiş, sonra da yazılan kâtblarında dil inkılâbının bütün hükümlerine uygun bir lisan kullanmışım, hâlâ da öyle yapıyorum.

Eskiden yazılmış kitaplarımın da yeni yazı ile tekrar basılışında bunların üslubuna, yapısına asla dokunmaksızın eczasını öyle tasfiye etmeğe lüzum gördüm ki asıllarile mukabele zahmetini ihtiyar edecek olanlar bunların bugün yazılmış olduklarına hükmederler. İnsanı pek büyük bir insanlık meziyeti addettiğimden bugün o eserlerin eskisteki yerisini mukabele ederken bu beriklerin elbette daha iyi olduklarında şüphe etmiyorum. «San'ata dair» namile «ki câdde toplanan makalelerimin bir çoğunda bu insaf hissini bürhanlarımı verdim. Bunu İsmail Habib de teslim ediyor; fakat, yeniliğe uymak için onun doğruluğuna inanmak lazımdır.

İşte şu mukaddemeyi bastıktan sonra diyeceğim ki muhte-

rem edile görüş farkına sebep olan noktalarda kendi fikrimin isabetine iman etmekte devâm ediyorum:

Bu ihtilâf noktalarından başlıcası şudur:

Dava: Arabçadan olsun, başka dilden olsun alınmış kelimelerin hem doğru hem hoş şekillerile türkçeye geçmiş olanlarını doğru şekillerile mi, bozuk şekillerile mi yazıya nakletmek muvafıktır?

Görüyoruz ki yazıda mevcut olan temayül bunları avamın dilinde nasılsa öyle almak cihetindedir. Bunlar artık asıllarını inkâr ederek türkçeleşmiş kelimelerdir, bunlara Türk kelimeleri olarak tasarruf hakkı Türklere aittir deniyor.

Bu doğru olabilir, eğer bu kelimeler hâlâ bizde hem asılları gibi hem bozuk şekilleri gibi, iki türlü yaşamakta devam etmeseydi... Mademki iki hayatı ile de yaşayor, bu iki şeklin arasından imlâda as-

lımı, yani doğrusunu almak muvafık olur. Misal ile maksadı izah etmek lâzım gelirse, bu bahiste şimdiki kadar alınan misalleri tekrar edelim:

Türkler içinde hesab diyen de var hesap diyen de. Müdür diyenlerin yanında müdür diyenler de var. Misalleri çoğaltmağa lüzum yok: Ben diyorum ki mademki ben ve bana benzeyen azim bir ekseriyet ki, az çok lisanını doğru söyleyenlerdir, hisab ve müdir, sayfa, yerine sahife, fayda yerine emel diyoruz, fasahat diye mevcudiyetine sadakat gösterdiğimiz bir endişe ile öylece devam etmeliyiz, aksine kail olanlara bir sitemde bulunacak kadar ileri gitmemekle beraber milletin resmî yazısında aynı endişenin hâkim olmasından doğacak memnuniyeti de ketmetmeğe mecbur olmamalıyız.

Bu mütealemin her türlü yanlış anlaşılmasını önlemek üzere izah edeyim:

Fasahat kaygusunun artık mevduat olmağına inanandan sonra değilim amma fasahatte ifrat ve tefrite de hiç mütemayil değilim: Dürger yahud dülgör dememek için diğer yazalım diye gültünç (Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Büyük Millet Meclisinde Münakalât Vekâletinin bütçesi üzerinde konuşulurken Üsküdar bilet ücretlerinin fazlalığına temas edilmiş ve Münakalât Vekili bu ücretleri indirmeye kanunî imkân görmediği cihete işin radikal bir şekli olarak nihayet Şirketi Hayriyenin satın alınmasının düşünülebileceğini ima etmişti.

Bu müzakere piyasada satın alma keyfiyetinin yakın olduğu rivayetlerini dolışmasına sebep olmuştur. Hakikatteyse herhangi bir teşebbüs yapılmamış, herhangi bir müzakere başlamamıştır.

Şirketi Hayriyenin imtiyazı 99 senedir, daha 12 senelik müddet kalmıştır. Fakat hükümet isterse imtiyaz müddetinin hitamından beş sene evvel böyle bir arzusu olduğunu şirkete bildirebilir. Şimdilik böyle bir teşebbüse zaman gelmemiş teşebbüs de yapılmamıştır. Yalnız temin edilmiş inancın şirket böyle bir teşebbüs vukuunda müteessir olacak değildir, bilakis memnun kalacaktır.

Lüzum görürse bu şirketi satın alabilir, lüzum görmezse imtiyazını uzatabilir. Bu, onun bileceği şeydir. Lehinde ve aleyhinde konuşulabilir. Fakat haberin

son kısmının bizi müteessir ettiğini kaydedelim.

Şirketi Hayriye 87 yıl önce Türkün büyük işlerde şahsi teşebbüs gösterebileceğine birçoklarının ihtimal vermedikleri bir devirde tesis edildi. Binbir müşkülâta göğüs gerekerek binbir fırtına ile uğraşarak o zamandan bu zamana kadar muammer oldu, şahsi teşebbüsün memleketimizde de de büyük işler başarabileceğini ispat eden bir örnek halinde yükseldi. Bu, aynı zamanda geçen nesillerin büyük bir sinir, dayanma ve başarıma kudretlerine malik olduklarını da ispat eden bir eserdir.

Sırf memurdan ve küçük esnaftan mürekkep bir nesil yetiştirecek değildir. Ferdin yapamıyacağı şeyleri devlete bırakarak ondan yardım görenek, ferdin yapabileceği her sahada iş hacmini arttırmak vazifemizdir.

Eğer Şirketi Hayriyenin bugünkü müdürlerinin muhtemel bir satın almayı memnuniyetle karşıladıkları haberi doğruysa bu sahada sefafehinin sinir, dayanma ve başarıma kudretlerine malik olmadıklarını gösterir. Biz bunun hoşu gidecek bir müşahade olduğuna inanmıyoruz, fakat ey okuyucu:

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

TİYATRO

Kral Ödip

Eminönü Halkevinin
muvaffak bir temsili

Eminönü Halkevi temsil kolunun genç san'atçıları, meşhur Yunan edibi Sofoklun «Kral Ödip» isimli trajedisini oynuyorlar.

Sofokli, Milâddan aşağı yukarı, dört buçuk, beş asır evvel yaşamıştır. 300 e yakın eseri olduğu rivayet edilir. Fakat bunlardan ancak yedi tanesi malumdur ki, en kuvvetlisi «Kral Ödip» dir.

Bu eser, çok kuvvetli bir beşerî faciann hikâyesini ihtiva eder. Dünya sahnelerinde defaatla oynanmış ve bilhassa Fransada meşhur Müne Süllinin yüksek san'at ile bir tiyatro hâdisesi teşkil etmiştir.

Filhakika, «Kral Ödip», yalnız gözle değil de, kulakla seyredilirse, yani aktörlerin konuşmalarına taksim edilen dağınık vak'a dik-katle takib edilirse, bunu yapmayanlar da, piyesin dördüncü perdesine kadar dişlerini sıkarak zahmetine katlanırlarsa, eseri mükemmel bir trajedi olarak tasvir etmek mümkün olmaz. Aksi takdirde, bunu bir Halkevi sahnesi için yüksek bulanlara hak vermek icab eder.

«Kral Ödip» in bir Halkevi sahnesi ne konuluğunu evvelâ bir cüret olarak tasvir etmek hatâli olmaz. Pek fakir ve dar bir repertuar içinde mahsur kalan Halkevi sahneleri, basit eserleri temsil suretile hakiki kabiliyetlerini gösteremiyorlar. Bu bakımdan Halkevi sahnelerinin böyle büyük bir trajediye temsile kalkmaları, cizmede yukarı çıkmak gibi görünebilir. Fakat «Kral Ödip» piyesile görmüş bulunuyoruz ki, Halkevi sahnelerinde bize ümit, iftihar veren genç san'atçıları yetmişmiş ve Halkevi sahneleri, mekteb müsameresinden ayrılan mütekâmil birer san'at ringi olmuşlardır.

«Kral Ödip» şayed Eminönü Halkevinde muvaffakiyetli bir temsil olmasaydı, gerek eseri sahneye koyan Dr. Celâl Tahsin Baran, gerek genç san'atçıları bir hayli muahazeye maruz kalacaklardı. Çok şükür, Eminönü Halkevi, bu muvaffak temsille Halkevi lerin namına bir telâkkiyi mağlûb etmiş bulunuyor.

Kral Ödip rolünde Niyazi Boratop, diğer rollerde Renan Fosforoğlu, Saim Kerim Kalkan, Şükriye Boratop, Hasan Demirel, Şinasi, İbrahim Çağman, Salâhattin Bolluk, Ziya Tanburacı, Şakir Arseven, Kemal Edige, İskender Kurd hakikaten muvaffak oldular. İyi çalıştırılmış, iyi çalışmışlardı. Kral Ödip kızlarını oynayan küçük artistlere karşı hayranlıklarını söylemeliyim. Babalarından ayrılrken bu iki küçük artistin hakiki göz yaşlarıyla sarılaşan hâlâ gözümün önünde. Eserini diğer eşahâ (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Sözün kısası

Kurusıkı Tehdid

E. Ekrem Talu

Nasrettin Hoca Akşehirden kalkıp civar kasabalardan birine pazara gitmiş. Öteberi alıp satmakla meşgul iken, eşeğinin sırtındaki heybeyi çalmışlar.

Dönüp geldiği anda bunun farkında olan hoca fena halde öfkelenmiş ve tellâll çıkarıp şöyle bağırmış:

— Nasrettin Hoca heybesini kaybetmiş. Ya bulur getirirsiniz, yahud ki ben yapacağımı bilirim, diyor!

Kimi bu tehdiden korkmuş. Kimi meraka düşmüş. Kasaba halkı elbirliği ederek, aramış, taranmışlar; nihayet heybeyi bulup getirmişler.

İçlerinden birkaç kişi, dayanamayıp kendisinden sormuşlar:

— Kuzum hocafendi! Heyben bulundu. Afiyetle kullan. Lâkin içimze merak oldu: Şu bulunmasa, ne idi yapacağın?

Hoca, bütün ciddiyetle cevap vermiş:

— Ne mi yapacaktım? Onun orasını ben bilirim.

— Allah aşkına hocafendi, söyle!

— Gidip, yenisini alacaktım!

Yeni dünyanın eski dünyaya edeceği sözlümün ona yardımın, bir yandan vâdesi çıkmaz ayın son Çarşambasına kaldıkça, öbür yandan da Amerikan ricalinin ikide bir kurusıkı tehdidlerini dinleyip okudukça bizim hocanın bu fıkrası hafızamda tazeleniyor.

Nasrettinin tehdidi bari ona heybesini buldurmuş. Berikilerin atıp tutmalarından, çok korkulu ki, büsbütün aksi tesir hâsil olsun. Bence, bu kadar vâd ve vâid yapılmakla yangın söndürmek şöyle dursun, bilakis körüklenmiş ve hâlâ da körüklenmektedir.

Aşağı yukarı bir yıldıberi bu vâdesi uzadıka uzayan yardıma inanların hepsi de saffıklarına kurban gittiler.

İnsanım Amerika komedi oynuyor, diyeceği geliyor. Lâkin bu komedi Avrupa sahnesinde sonu gelmeyen bir faciann bu şekli almasında ihtimal ki başlıca müesirdir.

Yardım lâfı ortaya çıkmasaydı kim bilir, belki bunca yersiz yurdusuz kalmış insan iş isten geçmeden kendi başlarının çaresine bakarlardı, başka türlü hareket ederlerdi.

E. Ekrem Talu

Hava Kurumuna
teberrüat
devam ediyor

Son birkaç gün içinde Hava Kurumuna 10,430 liralık teberrüatta bulunulmuştur. Bu vatandaşların isimlerini yazıyoruz:

Anastas Paskalidis 1500, Sanayi Ziraat T. A. Ş. 1000, Hasan Hulki 750, Nobar Bahar 500, Leon Dundes 500, Ali Ergir ve ortakları 500, Nihad Sözen 500, Öztürk ticaret Ltd. Şti. 500, Tavilzadeler 500, Kondopolos 500, Kibarzade Muhsin 400, Zeki Ülker 300, Cemil Türker 300, İhsan Kayın 300, Samuel Benarya 300, Koço Vasilya -dis 250, Mordo Bodrick 250, Rafael Aluf 200, Karnik K. Robetyan 200, Dimitri Mütevelli 200, Bedrik Göknil 150, Vasil Hacetoğlu 150, Peril Lağutis 150, Mihail Dimo 135, Muhittin Havuzluhan 100, Hacı Hüseyin mahdumları 100, Şerafettin Alkoç 100 lira.

TAKVİM

HAZİRAN

Rumi sene 1357	6	Arabi sene 1363
Mayıs 24	Rosmi sene 1941	Hızır 32

CUMA

GÜNES		C. Evvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	29	3	12	8	12
8	31	6	35	11	35
Öğle		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	13 12	17 12	20 08	22 08	
E.	4 35	8 35	12	2	01

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Ruzvelt: "Mihverin istihsalde bizi geçmesine müsaade etmiyeceğiz," diyor

Vaşington, 6 (A.A.) — Reisi-cümhur Ruzvelt kongreye hitab ettiği bir mesajda Kanada ile müşterek Saint Lourent nehrinin elektrik kudretinin istimali hakkındaki kanun lâihasının kabulünü tavsiye etmiştir. Reisi-cümhur demektir ki:

«Demokrasinin düşmanları bütün su elektrik menabini kullanmaktadır. Bazı basiretsiz insanlar yüzünden bunların bizi geçmelerine müsaade etmiyeceğiz. Parolamız, istihsal daha çok istihsaldir.»

Bu nehir kanalının elektrik tesisatının inşası projesi asgari 4 sene sürektir.

Tokyoda mühim görüşmeler

Tokyo, 6 (A.A.) — Dün Tokyoda büyük bir siyasi faaliyet göze çarpmıştır. Alman elçisi Hariciye Nezaretine giderek, Avrupa işlerine bakan müdürle uzun müddet görüşmüştür. 14 de İtalyan elçisi de Hariciye Nazırı ile görüşmüştür. Matsuo müteakiben Birleşik Amerika büyük elçisi ile bir saatten fazla görüşmüştür.

Amerikada 9000 işçi grev yaptı

Neuyork, 6 (A.A.) — Kaliforniya, büyük «North American Aviation» tayıyare fabrikasında çalışan sendikaya dahil 9000 işçi ücretlerini arttırılmasını istiyerek grev ilan etmiştir.

Bu suretle işçiler, Amerika ve Büyük Britanya hesabına mezkur fabrikaya sipariş edilen 196 milyon dolarlık tayıyarenin yapılmasını geciktirmiş oluyorlar.

Fransada işe vaziyeti vahim

Vichy, 6 (A.A.) — «Tass»: Fransız gazeteleri Pariste işe-nin yeni bir vahim safhasını kaydediyorlar.

Lyonda çıkan «Progres» gazetesi Pariste orta halli bir ailenin münhasıran sebzedan mürekkebi bir yemek hazırlayabilmek için bir orta mekteb öğretmenininde. İk kazancının iki buçuk misli fazla paraya muhtacdır.

Bugün bir Paris gazetesi, et noksanına bir çare olarak, hayvanat bahçesindeki 4500 hayvanın kesilerek etlerinin satılmasını teklif etmektedir. Et noksanı bilhassa boynuzlu hayvanların kesilmesi yasak edildiği için vahim bir mahiyet almıştır.

Gazetelere göre, işe vaziyeti bilhassa cenub şehirlerinde hele Marsilyada çok vahimdir. Bu sene balık avı birdenbire azalmıştır. Çünkü kuş ve ilkbahar çok soğuk olmuş ve balıklar sahillerden açık denize uzaklaşmışlardır. Açık denizde ise Fransızlar bittabi avlanamıyorlar.

Giride harbeden Alman kıtaatı Almanyaya dönüyor

Berlin, 6 (A.A.) — Beobaher gazetesine göre Giride muharebe etmiş olan Alman kıtaatı Almanyaya müteveccihen Yunanistan yolundan geçmektedir.

İş müdürlükleri ve işe heyetleri teşkiline dair koordinasyon kararı

Ankara, 5 (Hususi) — Ankara, İstanbul ve İzmirde işe müdürlükleri diğer vilayetlerde işe heyetleri teşkiline dair koordinasyon kararı nesredildi. İşe müdürlükleri merbut oldukları vilayetlere mevdu işe işlerinin tedvirinde valinin doğrudan doğruya yardımcısı olacaktır. İşe heyetleri ise valilerin riyasetinde Mintaka Ticaret Müdürlüğü, mahalli Toprak Ofisi, şube müdürü veya ajanı, Ticaret Odası başkâtibi ve Fiat Mürakabe Bürosu şefinden tereküb edecektir.

Mintaka Ticaret Müdürlüğü merkezi bulunmayan yerlerde Mürakabe İktisad Müdürü ve bu müdürlüklerin bulunmadığı merkezlerde ziraat müdürlükleri heyete dahil olacaktır. İşe heyeti azası bu vazifelerini aslı vazifelerinin esaslı bir kısmı olarak göreceklerdir.

Valinin inhası ve Ticaret Vekâletinin tasvibile heyet azasından Fiat Mürakabe Komisyonu Bürosu şefi veya Oda başkâtibi işe heyetinin umumî kâtibliğini göreceklerdir.

Kazalarda
Kazalarda kaymakamların riyasetinde malmüdürlüğü, ziraat muallimi, ziraat muallimi bulunmayan yerlerde valinin tayin edeceği diğer bir muallim ve mevcut olan yer-

lerde Ticaret Odası başkanı ve Fiat mürakabe kontrolöründe nahi yerlerde müdürlük riyasetinde merkezi köy muhtarı ve merkez muallimi, muallim bulunmayan yerlerde valinin tayin edeceği bir çiftçiden mürekkebi olarak kaza ve nahiyeye heyetleri kurulacaktır. Heyetler valinin göreceği lüzum üzerine faaliyete geçeceklerdir.

Tedbirler
Vilayet işe heyetleri halk ve millî müdafaa ihtiyaçları bakımından Ticaret Vekâletince lüzum görülecek her türlü tedbirler almağa ve verilecek işleri görmeğe, vilayet ihtiyaçlarını gözönünde bulundurarak lüzumunda r'esen tevessül edecekleri tedbirler verecek, içecek, giyecek ve yakacak maddelerden mahallin ihtiyaçlarını bir zaman için karşılayabilecek miktarda vilayet içinde her türlü tehlikeye karşı mahfuz yerlerde elde bulundurmaya, devletçe iddihar edilecek maddelerin hüsnü muhafazasına, tahdide tâbi mevaddin uygun şekilde ihtiyacı sahiblerine tevziine, ileride ve fevkalâde halde yapılacak tevziat için şimdi gereken tedbirler almağa her türlü mahalli işe ihtiyaçlarını karşılamaya, memur edilmişlerdir.

"Fransız sübayları vazife başına!"

(Bastarafı 1 inci sayfada)
Alman askerleri çıktığına dair yapılan fesatçı propagandayı tekbiz leymiş, ancak ecnebi tayıyarelerin garbden garba doğru uçarken Suriyede yere indiklerini ve yollarına devam eylediklerini, şimdi de bu tayıyarelerin şarktan garbe doğru geçtiklerini söylemiştir.

General Dentz, Fransanın Almanyaya ile olan siyaset değişikliği izah ederek bu siyasetin Fransayı ağılıktan kurtarmayı ve yarıyatmağı istihdaf ettiğini, buna mu kabul ise istenilen yegâne şeyin Fransız muhafazasına tevdi olunan yerlerin korunması için icab ederse Fransızların dövüşmesi olduğunu beyan eylemiş, Fransız müstemlekelerinin Fransız kuvvetleriyle müdafaa edileceğini bildirmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

Size her şeyi söyledim. Beni andınız, vazife başına.

Hür Fransız generalleri Hayfada görüştüler

Londra 5 (A.A.) — Haber alındığına göre, hür Fransız kuvvetlerinin Yakın ve Ortaşark delegesi general Catroux, Hayfada general de Gaulle ile görüşmüştür. Bunu müteakib iki Fransız generali, Filistindeki İngiliz kuvvetleri başkumandanı general Sir Maitland Wilson ile mülakatta bulunmuşlardır.

Fransız tayıyareleri Amman'ı bombaladılar

Kahire 5 (A.A.) — Haber alındığına göre, Erdün'ün merkezi olan Amman, Fransız tipinde tayıyareler tarafından bombardıman edilmiştir.

Bunun, Beruttaki petrol depolarının İngiliz tayıyareleri tarafından bombardımanına karşı Fransız hava kuvvetlerinin bir mukabelesi olduğu zannedilmektedir.

Amerikanın ihbarı

Vaşington 5 (A.A.) — Amerika hariciye nazırı Hull, Fransız, Alman işbirliğine Birleşik Amerika ve diğer milletlerin haklarına karşı gayri dostane ve hasmane olduğunu Vichy hükümetine bildirmiştir.

Albay Kolenin intiharı tekzip ediliyor

Kudüs, 6 (A.A.) — B. B. C.: Geçenlerde Suriyeyi terkederrek general dö Gola ilthak eden albay Colletin intihar ettiğine dair Mihver tarafından nesredilen haberler kat'iyetle tekzip edilmektedir.

Albay Collet halî hazırda Filistinde bulunmaktadır. Kendisi sîhhattedir. Diğer taraftan, Fransız tayıyareleri tarafından Maverayı Erdün merkezi Ammana bir taarruz yapıldığına dair verilen haberler de yalanlanmaktadır.

İngilterede seri hareket edilmesi isteniyor

Londra 5 (A.A.) — Royterin parlamento muhabiri yazıyor: Parlamento, içtimalarına yeni den başlayınca, İngilizlerin Girid den geri çekilmesi üzerinde bir müzakere cereyan etmesi muhakkaktır. Bu müzakere esnasında, Çörçil ve Atlee, hükümet adına beyanatta bulunacaklardır.

Ezcümle, mahdud azalı bir harb kabinesi talep edilmekte ve tamamiyle seri tarzda hareket etmemiş olan bütün idare adamlarının merhametsizce tasfiyesi istenmektedir. Bu vaziyette, müzakere, pek muhtemel olarak, bütün memleketin varmağa azmetmiş olduğu nihai zafer hedefine doğru İngilterenin daha yeni ve daha seri usullerle hareket etmesi talebinin müteaddid safhaları üzerinde cereyan edecektir.

Amerikada 40 bin tayıyare yapılacak

(Bastarafı 1 inci sayfada)
şam radyoda bir nutuk söyleyen harbiye müsteşarı Lovett ezcümle şöyle demiştir:

Amerikanın seri halinde harb malzemesi imali usulleri bugün o kadar geniş bir mikyasta tabrik edilmektedir ki artık demokrasi düşmanlarını edecek kadar tayıyare yapılabilmektedir.

Neuyork 5 (A.A.) — Bahriye komisyonu son günlerde Amerika sahillerinden 700 mil kadar açıkta cem'an 54,286 ton hacminde İngiliz vapuru batırıldığını bildirmiştir.

YAKINDA SON POSTA'da

Sizi merakla sürükleyecek bir eser

Gönüllü Fahişeler

— YAZAN —
Nusret Safa Coşkun

1941 in en şayanı dikkat romanı olacaktır

Millî Şefin Efgan Kralına tebrik telgrafı

Ankara 5 (A.A.) — Reisi-cümhur İsmet İnönü, 27 Mayıs'ta dost Efganistanın istiklâl millî bayramı münasebetile majeste Efganistan kralına telgrafla tebriklerini ve müşâ-rünileyle de cevaben mütehasisane teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Darlan hakkındaki neşriyatın Mısırda akisleri

Kahire matbuatı Türk gazetelerinin neşriyatını iktibas ettiler

Kahire 5 (A.A.) — Bütün Mısır gazeteleri, Amiral Darlanın beyanatı hakkında Türk gazetelerinin neşriyatını iktibas etmekte-dir.

El-Mokattam gazetesi, Darlanın tecrübesizliğini tebanüz ettirmekte ve amirale, Fransız hariciyesi nin vesaiki arasında, Adanadaki zaferin tamamile bir Türk zaferi olduğunu ve Fransızların burada büyük miktarda ganaim terketmiş bulunduğunu bürhanlarını aramasını tavsiye etmektedir.

Bourse Egyptienne gazetesi Darlan idaresinin hazin fakat geçici bir devre olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Yunanistanda halk yiyecek dolu bir trene hücum etti

Alman polisi halka ateş açtı, Atınada yüzlerce Yunanlı idama mahkûm edilmiş

Kahire 5 (A.A.) — Salâhiyetli bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Alman polis memurları Atınanın 100 kilometre kadar batı şimalindeki Livadia şehri halkına ateş açarak aralarında kadın ve çocuk da bulunan birçok kimseleri öldürmüşlerdir. Bunun sebebi halkın bölgede müsadere edilen yiyeceklerin yüklendiği treni Alman tehditlerine rağmen boşaltmağa başlamış olmalarıdır. Bunun üzerine bir kıyam hareketi vukubulmuş ve Alman kumandanı trene veya antrepoları yaklaşmak teğebbüsünde bulunacak kimselerin üzerine ateş edilmesini emretmiştir.

Atınada fevkalâde tedbirler karar altına alınmıştır ve yüzlerce Yunanlı harb divanlarına verilecek idama mahkûm edilmektedir.

İskenderiyenin bombardımanında 100 kişi öldü

Kahire 5 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Dün gece İskenderiyeye bir hava hücumu yapılmıştır. Tayıyare dafi bataryaları ateş açmışlardır. Şehir üzerine yüksek infilâk ve yangın bombaları atılmıştır. Bu hücum insanca büyük zayıyata sebebiyet vermiş ve bu yüzden fazla insan ölmüştür. Yaralıların adedi henüz malûm değildir. Birçok evler yıkılmıştır.

Bir Bulgar vapuru Pirede yandı

Sofya 5 (A.A.) — Stefani ajansından:

Resmen bildirildiğine göre, Princesse Marie Louise adındaki Bulgar vapuru, bir yangın neticesinde Pire limanında batmıştır. Kaptan dahil olduğu halde mürettebatın sekiz kişisinin ölmüş olduğu ve üç kişinin yaralandığı bildirilmektedir. Bu hususta tahkikata başlanılmıştır.

SIVAS ET ALEMİNDE

Atlantikteki üsler meselesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiltere ile Almanya arasında Atlantik Okyanusunda cereyan eden mücadelenin bir tarafını da Amerika teşkil ediyor. Amerika, İngiltereye yaptığı yardım karşılığı olarak ve bu yardımların mahallene ulaşmalarının emniyeti bakımından lüzumlu sayılan bir takım İngiliz üslerine yerleşmiştir. Böylece de bu Okyanusun garb sahasını esaslı bir surette mürakabesi altına almıştır. Fransanın Almanya ile işbirliği etmesi üzerine Martink Fransız müstemlekeleri hakkında Amerikalılarda bazı benimsene meyilleri hasıl olması da, bunun bir neticesidir. Bunun sebebi, bu müstemlekenin bilhassa Panama kanalının müdafası bakımından çok elverişli bir ileri mevzi halinde bulunduğu iddia edilmiştir.

Bu arada Amerika Birleşik devletleri Groenlânda da el atmuş bulunmaktadır. Malûm olduğu üzere kutublara yakın olan ve hemen her tarafı buzlarla örtülü bulunan bu yarımada Danimarkaya aid bulunmaktadır.

Amerikadan İngiltereye sevkolunacak malzeme kafilelerinin yolunu kesmek için elverişli coğrafi bir vaziyet arzemesinden dolayı Almanlar, bir müddettenberi bu muntaka civarını askerî harekât sahası ilan etmişlerdir. Amerikalılar ise, bu harekete bir başka tabiiye ile mukabele etmekte gecikmediler. Danimarkanın Amerikadaki eski mümessili ile bir anlaşma aktettiler. Ve bu anlaşmaya istinaden bu buz deryasının elverişli kenarlarında bir takım rasad merkezleri ve üsler vücuda getirdiler. Bu anlaşma, meşru Danimarka hükümetinin muvafakati

ile yapılmamıştı. Fakat bu husustaki itiraza, gerek Amerika gerek bu anlaşmayı yapan Danimarka mümessili, memleketinin Alman işgali altında bulunmasını iler sürerek mukabelede bulundular. Böylece bir başka Döğol hareketi de Danimarka müstemlekeleri etrafında yaratılmış oldu. İngilterenin şimalinde kâin gene Danimarkaya aid İzlanda adası da, Danimarka ile olan tabiiyet bağlarını kesti Bu ada Danimarka ile 1918 de yaptığı bir anlaşma ile mukaderatını ona bağlamıştı. Muahedemin müddeti 1943 de hitam buluyordu. Toprakları üzerinde yalnız hayvan yemesine mahsus otan başka bir şey yetişmeyen bu ada halkı, ana vatanla olan muvasalasının kesilmesi yüzünden göçünü Amerikaya çevirdi. Her ne kadar burada bir miktar İngiliz işgal ve muhafaza kuvveti varsa da İzlandanın bütün ihtiyaçları Amerikadan temin olunduğu için, bu adanın da yakın bir atide Amerikaya intikal etmesi beklenebilir.

Şimal Atlantik'inin Avrupa uyanan bütün yollarına hâkim olduğu için Amerikanın ziyadesile işine yarayacağı muhakkaktır.

Bu vaziyette İzlanda, Amerikanın Avrupa karşı, en ileri bir mevzi haline gelecek ve istikbalde, Atlantik mücadelenin n aerlik merkezi onun üzerine yüklenenecektir. İngiltereden Amerikaya intikal eden diğer üsler ise, Amerikanın kit'avi Avrupa karşısında hem taarruzî, hem de tedafii ileri karakolları vazifesini göreebileceklerdir. Atlantik mücadelenin, tıpkı Pasifikte olduğu gibi madalyanın bir diğer tarafını da işte bu üsler meselesi teşkil etmektedir.

Selim Ragıp Emeç

İcra Vekilleri heyeti toplandı

Ankara 5 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 6 da Başvekâletine Başvekil doktor Refik Saydamın riyasetinde hafta toplantısını yaptı.

Çin - Japon harbi

(Bastarafı 1 inci sayfada)

merika hükümeti tavassutta bulunmağa mütemayıl gözükmüyor. Bu hususta aşağıdaki üç esaslı şart koşulacaktır.

1 — Japonya ancak şimali Çinde, Mançuri'de ve iç Moğolistanda kontrolünü yapabilecektir.

2 — Japonya cenubi Pasifikte her türlü genişlemeden içtinab e-

Muğlada zelzele devam ediyor

Muğla 5 (A.A.) — Zelzele hafif ve fasıllı olarak devam etmekte ise de bugüne kadar zarar ve ziyandan yoksun. Halk elân evlerinde yatmamakta ve çadırlar kalmaktadır. Kızılayın çadırlarında halk çok istifade etmiştir. Yapılan resmî tetkikata göre zelzenenin başlangıcından bu ana kadar merkez ve köylerde beş yüz yirmi beş ev oturulamayacak hale gemiş ve 539 ev de az hasara uğramıştır. 3 ölü, iki ağır yaralı, altı hafif yaralı vardır.

decektir.

3 — İngiltere ve Amerika Japonyaya eşya ihracatı ambargosunu kaldıracaklardır.

Sabahtan Sabaha:

Ahmed Haşim

San'at ve edebiyat aşığı bir grup Ahmed Haşimin mezarına çiçekler koymuş ve eşsiz edibin eserlerinden parçalar okunarak hatırası taziz edilmiş.

Edebiyat tarihimize başlı başına bir alem olarak yerleşen Ahmed Haşim bugün hattâ san'atin içinde olanlarca bile iyi tahlil edilmemiş bir zekâ ve san'at timsali idi. Onu anlamak için ona hiç olmazsa birkaç basamak yükselmek lâzımdır. Kendi hesabıma itiraf edeyim ki Haşimin yakın bir dostu, eserlerinin hayranı olduğum halde onun kudretini henüz kavramış değilim. Onu hâlâ okuyorum ve her okuyuşta derin, nazif, ince ruhuna biraz daha yaklaşıyorum. Bu belki de ömrümün sonuna kadar sürecek. Bu samimi itirafım belki de Ahmed Haşimi bir defa okuyup geçenlere garib görünür. Fakat bu hisse kapılanlar onu bir daha okurlarsa ve eğer samimiyetleri hodbinliklerine galibce aynı itirafı ilan etmekte tereddüd etmiyeceklerdir.

Ahmed Haşim, Fikret gibi Cenab gibi ve onları takip eden daha genç nesil san'atkarları gibi kelimelerle oynamaktan ziyade hisler ve fikirlerle kelimeleri oynatan bir kalem hünerveriydi. Bunun içindir ki yazılarını bir çırpıda okuyup geçenler kullandığı kelimelerin ifade ettiği manayı olduğu gibi anlamak gafletine düşerler.

Haşimin hususiyetlerini izah etmek için böyle birkaç satır kâfi değildir. Ahmed Haşim zeki, müstezhi ve kuvvetli bir kültürü olan şairdi, edibdi. Ve bana göre onun nesri nazmından daha kuvvetlidir. Heye son günlerinde ve bilhassa Avrupa seyahatinden dönüştü yazdığı fıkralarla Haşim bizde bir vakitler şahane üslûb olarak tehlâki edilen Cenab fantezilerini çok aşmıştır.

Bugünün gençleri, bilhassa edebiyatta zorbalıkla yer tutarak hevesine düşenleri, Haşimi anlamaya çalışsınlar ve şöretin hiç zorlamadan nasıl geldiğini ve öldükten sonra da bir çığ gibi nasıl git-tikçe büyüyüp azamet peyda edindiği tılsımı keşfe çalışsınlar.

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

İthalât ve ihracat klering ve takas usullerile yapacağız

İthalâtı kolaylaştırmak için gümrüğe mal gelmeden mal ihracına müsaade edilecek. Emniyetli ticaret sistemine dayanan bu usullerle ithalâtın artacağı ümit ediliyor

Yeni ithalât ve ihracat kararname 1 Hazirandan itibaren tatbik sahasına girmiş bulunmaktadır. Kararname Resmî Gazetede neşredilmiştir. Ayrıca Ticaret Vekâleti tarafından da bir talimatname hazırlanmaktadır.

Yeni kararname ile birlikte, mal mübadelesi usullerinde bazı kolaylıklar yapılmıştır. Ayrıca birçok mahzurları görülen enterşanjabl usulü kaldırılmış ve yerine daha kolaylıkla mal mala usulüne dayanan takas sistemleri ve serbest döviz usulü ikame edilmiştir. Esasen bugünkü şerh'te ticaret yaptığımız memleketlerin hemen hepsi ile yapılan muameleler klering ve takas usullerile olduğundan enterşanjabl usulünün idamesine lüzum görülmemiştir.

Takas ve klering anlaşması olan memleketlerle eski usulde ticarete devam edilecektir. Yalnız ithalâtı kolaylaştırmak için alınan bazı tedbirler meyanında gümrüğe mal gelmeden mal ihracı mümkün olacaktır. Emniyetli ticaret sistemine dayanan bu usul sayesinde ithalâtın daha fazla olacağı anlaşılmaktadır. Aramızda hiç anlaşma olmayan veyahud hususî anlaşma olan memleketlerle yapılan ticaret de serbest dövizle olacaktır.

Kararnamenin tatbiki üzerine ithalâtın çoğalacağı bildirilmektedir. Ayrıca takas ve ithalât ve ihracat işleriyle çmkak üzere de maliye, ticaret ve birlikler müesseselerinden mürekkep bir heyet kurulacaktır. Bu heyet ithalât ve ihracatın kontrol işleriyle meşgul olacaktır.

Karar tefhim edilirken hâkimi tahkire cür'et etti

Sırkat suçundan maznun Ali Topallar isminde biri asliye ceza mahkemesinde hakkında verilen mahkûmiyet kararı tefhim edilirken, asabiyyete kapılmış ve hâkimi tahkire cür'et etmiştir.

Bunun üzerine cür'etkâr suçlu hakkında derhal zabıt tutularak, işlediği bu ikinci suçtan dolayı da asliye 8 inci cezaya sevk edilmiştir. Maznun, yapılan duruşması sonunda 2 ay 15 gün müddetle hapse, 85 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Küçük haberler

● Dün 194 bin lirahik ihracat yapılmıştır. Romanyaya sardalya bahığı, çiroz, torik; İtalyaya taze torik, keçi ve koyun derisi; İsviçre koyun derisi ve kuzu derisi; İngiltereye kitle, Amerikaya av derisi; İsviçreye arpa sevk edilmiştir.

● Fiat Mürakabe Komisyonu, dün yaptığı içtimada, Romanyadan Gurenberg tarafından memleketle sokulan ve teklif edilen fiatında fazlalık görülen naftalinlerin 70 kuruştan satılabileceğini kararlaştırmıştır.

● Ticaret birlikleri umumî kâ-tibi Salih Bangoğlu'nun istifası kabul edilmiştir. Salih Bangoğlu yeni umumî kâtib tayin edilinceye kadar umumî kâtiblik vazifesini vekâleten yapacaktır.

Jelâtin muhtekirinin cezası artırıldı

100 % kârla jelâtin satan Raşid Sevilin nakzen görülen muhakemesi neticesinde sürgün cezasının 4 seneye çıkarılmasına karar verildi

Muhtelif kimselere fahiş fiatlarla ve yüzde yüz kârla jelâtin satarak, geniş ölçüde ihtikâr yapmış olan suçlu Raşid Sevil asliye 2 nci ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi sonunda suçu sabit görülerek, 3 sene müddetle sürgün ve 750 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Ancak, suçlu tarafından yapılan ihtikârın büyüklüğü karşısında bu cezayı kâfi görmeyen müddeiummîlik, kararı temyiz etmiş; dosyayı tekkik eden temyiz mahkemesi kararı Raşid Sevil aleyhine bozmuştur.

15 yaşındaki hırsızın marifetleri

Bir gece içinde Burgaz adasında 3 ev soyan bacaksız, iskelede yakayı ele verdi

Zabıta dün Burgaz adasında bir gece içinde üç ev soyan 15 yaşlarında hırsız Yorgi adında bir çocuktur.

Burgaz adasında oturan ve burada çiçekçilik yapan bu küçük hırsız Yorgi adında bir çocuktur.

Yorgi evvelki gece, geç vakit halinde büyük bir çuval olduğu halde evvelâ İskele caddesinde Nikonun evine girmiş, buradan birkaç kat erkek elbisesiyle 16 lira para çaldıktan sonra, bu defa aynı adde üzerinde bulunan Pandelin köşküne pencereden tırmanmıştır.

Pencereden yatak odasına kolaylıkla atlayan küçük hırsız, o adada Pandeliyle ailesi efradının uyumakta olmalarına rağmen, elbise askısındaki müteaddid elbiseleri der-top edip elindeki çuvala doldurmuştur.

Açık pencereden aşağıya inen cür'etkâr çocuk, sırtındaki hamuleyi tenha bir yere sakladıktan sonra bu sefer de aynı yerdeki Tanasın evine bahçe kapısından girmiş tir.

Bu evden de bazı eşyalar çalan Yorgi, onları da çuvalına yerleştirmiş, sabaha karşı yattığı kulübeye gelmiştir.

İlk vapurla çaldığı bu eşyaları İstanbulla nakletmek maksadile iskeleye gelen Yorgi'nin bu hareketi rada vazife görmekte olan polis memuru Avnün'nun nazarı dikkatini celbemiş şüphelenerek kendisini yakalamıştır.

Bu esnada eşyaları çalınan ev sahipleri de aynı zamanda Burgaz komiserliğine müracaat etmişlerdir.

Kısa bir sorguyu müteakib Yorgi, suçlarını tamamen itiraf etmiştir. Nikonun evinden çaldığı 16 lira saklandığı yerden alınarak sahibine verilmiştir. Yorgi hakkındaki tahkikat evrakile dün müddeiummîliğe teslim edilmiştir.

Yeni dispanser ve bakım evleri

Çocuk Esirgeme Kurumunun Galata nahiye şubesinde büyük emekler sarfedilerek Tophanede Kılıçalipaşa medresesi dahilinde tesisine muvaffak olunan dispanserleri ile, gündüz Bakımevinin ve yıkama yurdunun küşad resmi 11 Haziran Çarşamba günü öğleden sonra yapılacaktır.

Asliye 2 nci ceza mahkemesi bozma kararına uyduğundan, ikinci defa nakzen başlanan duruşma dün neticeye varmıştır.

Mahkeme, Raşid Sevil hakkındaki cezayı arttırmış ve muhtekir tüccarı 4 sene 3 ay müddetle Yozgada sürgüne, 1550 lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir. Bundan başka, 300 kilo jelâtinin müsaderesi, 6 gün müddetle dükkânının kapatılması ve karar tescid edilmez gazetelerle ilânı da karar altına alınmıştır.

Kabak çekirdeğinde ihtikâr teşebbüsü!

Ardiyesinde 25 çuval kabak çekirdeği olduğu halde «yok!» dediği için adliyyeye verildi

Zabıta dün Tahtakalede millî korunma kanununa muhalif harekette bulunan bir tüccarı cürmü meşhud halinde yakalamıştır.

Gemlikte bakkallık yapan Emin Dinç evvelki gün, Tahtakalede Harırcılar caddesinde 30 numaralı mağazada kuru yemiş tüccarlığı yapan Vasil İstafanidisin dükkânına giderek bir miktar kabak çekirdeği almak istemiştir.

Ardiyesinde çuval, çuval mal bulunduğu halde Vasil, bakkalın bu talebine karşı «malım yok!» diye cevap vermiştir.

Bu red cevabı üzerine emniyet müdürlüğüne gelen Emin Dinç, malı mevcut bulunduğu halde satmaktan istinkâf eden tüccar hakkında şikâyetçi olduğunu söylemiştir.

Dün Vasil İstafanidisin mağaza ve ardiyesinde araştırma yapan zabıta memurları burada 25 çuval kabak çekirdeği bularak müsağere etmişlerdir.

Emniyet müdürlüğüne getirilen suçlunun diğer taraftan, birçok kimselere mal sattığı halde faturalara lüzum gelen kanuni meşru hatı vermediği de tesbit olunmuştur.

Her iki suçundan dolayı haklarında zabıt varakası tanzim olunan maznun dün adliyyeye verilmiştir.

Bulunamıyan ilaçlar yazılmıyacak

Bazı doktorların hastalara verdikleri reçetelerde halihazır vaziyet dolayısıyla hariceten ithal edilmeyen Avrupa ilaçlarını yazdıkları, bu ilaçların bulunamadığı ve binnetice tedavinin yarım kaldığı görülmüştür. Sıhhat ve İhtimal Muavenet Vekâleti bu hususta alâkadarlara bir tamim göndererek, doktorların reçetelerine Avrupa ilaçları yerine aynı tedaviyi yapabilecek yerli ilaçları yazmalarını bildirmiştir.

Yakalanan eroin kaçakçıları

Zabıta dün şehrin muhtelif semtlerinde uyuşturan madde kaçakçılarına kalkışan kadınlı erkekli beş kişiyi yakalamıştır. Yapılan araştırmalar neticesinde evlerinde ve türlerinde mühim miktarda eroin bulunan kaçakçıların beşi de dün asliye beşinci ceza mahkemesine teslim edilmişlerdir.

660 kuruşa sağlam erkek ayakkabıları

Tek tip halk ayakkabılarının evsafi kararlaştırıldı, bunlar ucuzluğu nisbetinde sağlam da olacaklar

Dün Fiat Mürakabe Komisyonu yapmış olduğu içtimada tek tip halk ayakkabılarının evsafını kararlaştırmıştır. 660 kuruşa satılacak olan bu ayakkabıların vüzeri yara ve beresiz mısır derisinden veya yerli derilerin birincisinden mamul yerli vidaladan olacaktır. Her renkte olabilecek olan bu derilerin kalınlığı, bilhassa yüzlerde bir milimetreden aşağı olmayacaktır. Bu ayakkabıların imalinde kullanılacak olan mesinler, renk mevzuubahs olmak üzere iyi işlenmiş ve orta derecede kalınlıkta yüz astarları yerli bezlerin Adana ve Tarsus fabrikalarının mamulâtı kalın bezler dercesinde veya aynı bezlerden olacaktır. Burunlara gömme demir konacak, öçelerde tam köşele kullanılacaktır. Bu tip ayakkabıların satılacak mağazalar, vitrinlerde teşhir edecekler ve ayrıca levhalar koyarak bu ayakkabıları satıklarını halkın anlayabileceği şekilde ilân edeceklerdir. Ayakkabıların içerisinde, Ticaret Odasının etiketi konacak, ayrıca mağazanın damgası da basılacaktır.

Kıskançlık yüzünden metresini yaraladı

Evvelki gün Küçükpazarda kıskançlık yüzünden kanlı bir vak'a olmuş, Mehmed Erdoğan'ında bir metresi Gülizarı birkaç yerinden ağır surette yaralamıştır.

Hâdisiye müteakib yakalanan suçlu polise verdiği ifade de suçunu itiraf ederek:

« Sarhoştum. Aramızda kıskançlık yüzünden kavga çıktı. Gülizar beni fena sözlerle tahkir edince, kendimi tutamadım, bu işi yaptım » demiştir.

Dün adliyyeye verilen Mehmed, Sultanahmed 2 nci sulh ceza da yapılan sorgusunda ise bu ifadeyi ni cerh ve vak'ayı külliyyen inkâr etmiştir.

Hâkim, suçlu hakkında tevkif kararı vermiştir.

İplik fabrikasında yangın

Balatta, vapur iskelesi civarında Sami Özene aid iplik fabrikasının üstündeki atelye kısmından dün yangın çıkmış, fabrikada mevcut tümürüm vesaitile büyümeden basılmıştır.

Basın Kongresi

Türk Basın Birliği İstanbul Mümtaz Reisliğinden;

Mintaka kongresi yarınki Cumartesi günü saat on üç buçukta Eminönü Halkevi salonunda toplanacaktır. Kongrenin açılabilmesi 161 arkadaşın hazır bulunmasına bağlıdır. O gün bu ekseriyet bulunamazsa toplantının ertesi güne bırakılması mekuz idare heyetine kabul edilen talimat icabındır.

Birlik azası arkadaşlarımıza hatırlatıyoruz.

VEFAT

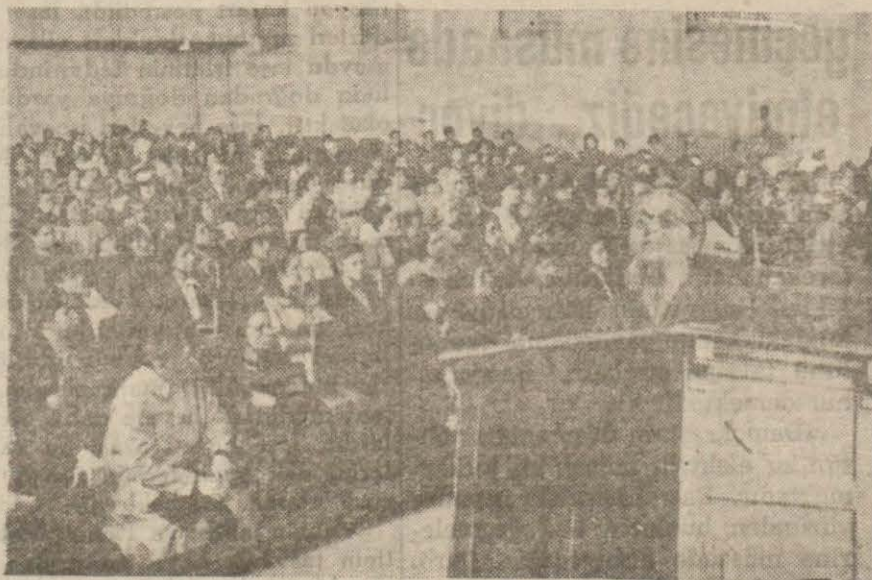
Gemlikte dava vekili Muhtetin İşgüden'in kerimesi ve Anadolu Ajansı muharrirlerinden Rasim Eydemir'in refikası Hafice Süzan Eydemir, uzun zamandan beri müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak pek genç yaşta hayata gözlerini kapamış ve cenaze, zesi Eyübdaki aile makberesine tevdi edilmiştir.

Arkadaşımıza beyam taziyet ederiz.

Prof. Halide Edibin dünkü konferansı

«Türk kadınının millî vazifeleri ve gönüllü hastabakıcılık»

Profesörün Halkevinde verdiği konferansta gönüllü hastabakıcılık kursuna iştirak eden bayanlar ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulundu

Dünkü konferanstan iki intiba

Yardımseneler cemiyeti reisi neşriyat kolu reisi profesör Halide Edip tarafından dün saat 17,30 da Eminönü Halkevinde «Türk kadınının millî vazifeleri ve gönüllü hastabakıcılık» mevzuunda bir konferans verilmiştir.

Konferansta gönüllü hastabakıcılık kurslarına iştirak eden yüzlerce bayan ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuş ve profesörün sözlerini alâka ile takip etmiştir.

Halide Edip bayanlara hitaben söze başlamış ve ezümle demiştir ki:

« Bu iki sene zarfında Halk evlerinde sizinle birçok zamanlar karşı karşıya geldik. Fakat hep edebiyat üzerinde biraz ukalalık ettim.

Bugünkü hasbıhalim daha ziyade bir can sohbetinden ibarettir. Mevzu kadınları alâkadar ettiği halde görüyorum ki, bazı erkek arkadaşlar da evimizdedir. Demek ki, kadın - erkek arasında yaratılan iş birliğinin burada tam bir tecellisini görüyoruz. Zaten erkekler de kadınların düşüncesinden ilham alırlar. Bunun içindir ki, müşahabe bittiği zaman kadımlar kadar erkekler de mütaalelerini söylerlerse memnun olacağız.

Bugünkü konuşmamızda, millî müdafaaya aid işlerden de bilvasıta bahsedeceğiz. Çünkü daima şuurumuzun altında bir millî müdafa meselesi hazır ve nazırdır.

Bugünkü dünya, bir ateş içinde. Bu ateşin saçagımızda ne zaman saracağı bilinemiz. Temenni ederiz ki ateşin devamınca aziz reisimiz bizi bu yangından koruyacaktır. Çünkü reisimiz Atatürk günlerindenberi memleketin en tecrübeli, en görgülü bir askeri. Bugün nasıl sulh için bize tedbirler alıyorsa harbe girdiğimiz takdirde dahî hepimizi o kadar mükemmel ve meharetle idare edecektir. Zihnimizde bir harb kaygusu ve endişesi bulunması hayırlıdır. Çünkü bu tehlike karşısı manen hazır olduğumuzun bir ifadesidir.

Halide Edip, müteakiben Yardımseneler cemiyetinin faaliyetinden bahsettikten sonra sözlerine devamla demiştir ki:

« Hareket haline intikal eden herhangi bir şey şuurun altındaki itiyadlardan uzak kalmaz. Demek ki hayır müessesesi kurulumuna çalışan kadınların şuurunda asırlardan gelen bir iz vardır.

Memleketimizin içtimâî hayatı içinde Türk kadınının birçok eserleri göze çarpar. Bunların içinde birçok imaretler, hanlar, bamlar sayılır. Medeniyetin en

yüksek bir eseri olan akıl hastaneleri Türkiye'de ilk defa kadınlar tarafından kurulmuştur. Fakat zannetmeyiniz ki kadınlar bütün bu eserlerin yalnız parasını vermeye iktifa etmişlerdir. Hayır a-ziz dinleyicilerim, analarımız eserlerinin faydalı ve devamlı olması için bütün etrafı düşünmüştür. Bunun içindir ki bu eserler zamanımıza kadar intikal etmiştir. Türkiye varolduğu bu eserler de varolacaktır. İşte, biz de bugün analarımızın, ninelerimizin asırlar içindeki ruhundan ilham alıyoruz. Bir millet halka birbirine bağlı bir kütledir. Bi-naenaleyh biz de tarihimizi daima gözönünde tutmalı, daima iftiharla düşünmeliyiz.

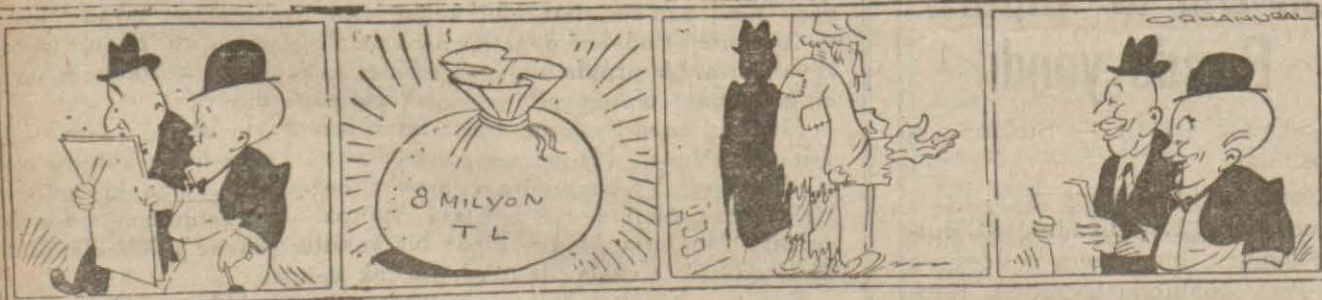
Yardımseneler cemiyetinin programı birçok bakımdan dünyede, bugünü ve yarını da ihtiva etmektedir. Eğer dünya bugün normal vaziyette olsaydı Yardımseneler cemiyetinin faaliyeti de kendi tabii seyirini takip edecekti. Bu gün ise aynı zamanda bir memleket meselesi karşısında bulunuyoruz.

Profesör, burada Bayan İnönü'nün beyannamesini mevzuubahs etmekten sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

« Bayan Mevhibenin bu sözleriyle hepimiz harekete geldik, heyecanlandık. Çünkü Mevhibe İnönü hepimizin sevgile, saygıya bağlı olduğumuz devlet reisimiz arkadaşımızdır. Yalnız bu kadar da değil, Bayan Mevhibe İnönü, Türk kadınına şerefle temsil eden bir münevverdir. Bayan İnönü beyannamesinin sonunda gündelik işlerimizin dışında olar-günk bizi memleket işlerine davet ediyor. Bu işler nelerdir? Bunların başında hastabakıcılık, dikmiş dikmek ve ordunun ihtiyaçları olan malzemeyi hazırlamak gelir. Dikiş. Bu bizim en iyi işimiz. Bunu geçiyoruz. Ordunun ihtiyaçlarına gelince: Başka memleketlerde bu işleri tamamen kadınlar hazırlar. Böyle bir an gelirse ve millî müdafaaya bizi çağırırsa şüphesiz biz de yapacağız.

Hastabakıcılığa gelince: En eski harblerde dahî Türk kadınları gönüllü olarak hastanelerde çalışmamış değildir. Fakat bugünkü harblerde Türk kadını da muhakkak günün teknik icablarına göre hazırlanmak mecburiyetindedir. Bir memlekette harb sahnesi olmasa dahî hastabakıcı adedi ne kadar fazla olursa o memleketin sıhhati de o kadar emniyet altına alınmış olur. Demek ki biz yalnız harb için değil aynı zamanda sulh için de hazırlanıyoruz. Biz bugün Türk kadınından daha çok şey bekleriz.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, gazetelerin yazdığına göre...

... Bir Macar firması bizden 8 milyonluk...

... Paçavra istiyor muş...

Hasan Bey — Dese, İstanbulun dilencilerile serserileri sırtlarında servet taşıyan adamlarmı!

Nişantaş KIZILAY'ın Müsameresi

Şehir Tiyatrosu Komedi Kısımında: Yarın akşam' saat 20.30 da

Ankara Konservatuar muallimi

Yüksek sanatkar

MİTHAT FEMEN'in

Piyano kouseri

Paçs Konservatuarlarından 1 inci mükâfatlı

Bağdad Güzel San'atlar Akademisi

Prof. ENİS CEMİL'in

Viyolon kouseri

Kıymetli sanatkar

Şehir Tiyatrosu sanatçısı

Mualla-Sadi İŞİLAY

ve arkadaşlarının Zengin kouseri

Şehir Tiyatrosu sanatçısı

HAZİM-VASFi Bedia-Mahmut

HİNDİSTAN CEVİZİ

Hikâye

KLARA

Yazan: Maurice Dekobra

Çeviren: Halit Fahri Ozansoy

Essen civarında konaklayan 189 uncu livaya mensub tercüman zabıt Delpierre, Wülfingshausen posta şubesine kartpostallar bırakıp dönerken, küçük zabıt Monrousseau'ya rasladı. Delpierre ile Monrousseau uzun zamandan beri dost idiler ve işgal tesadüfleri onları birbirlerine daha fazla yaklaştırmıştı.

Monrousseau, mahremâne:
— Yahu, dedi, sen müteveffa Schiller gibi almanca konuşsun. Bunun için bana, biraz evvel sansür bürosunda kaputunun arkasına iğnelenmiş bulduğum şu mektubu okur musun?

Zarfın üstünde «Herrn kontrollieur» adresi vardı ve mektubunda şöyle yazılı idi:

«Bitte seien Sie heute Abend gegen 9 Uhr an der Ecke der Koenigstrasse, Ich moechte mit Ihnen ohne Zeugen sprechen. Ich werde einen mit weissen Rosen geschmückten Hut tragen. — Klara.»

Küçük zabıt, gülerek:
— Bu, bana ağzını bozan bir komünist mi?

Dedi.
— Hayır. Sana randevu veren küçük bir haspa. Fakat önce bana şu sırrı izah et. Sen hem sansürde muvazzafsın, hem de almanca bilmiyor musun?

— Hayır. Ben dragon bölüğümle posta şubesini muhafaza ediyorum. Bu lâtif mektub bana yanlışlıkla yollanmış. Her ne ise, ne istiyor bu Klara?

— İşte yazdığı: «Gece saat 9 a doğru Koenigstrasse'de bulunun. Kimse görmeden sizinle konuşmak isterim. Başına, beyaz güllerle süslü bir şapka takacağım. — Klara.»

— Vay, vay! Macera az cazib değil. Hakikatte bu mektub Renaudelle'in şahsına yollanmıştı, fakat sansür evli, ciddi adamdır ve aşkla iş yaktır... Bunun için mahrum kaldı sayılmaz.

— Herhalde bu ciddi adam bu küçük Klara ile tatlı bir maceraya g'rişmiş olmalı. Sen öyle sanmaz mısın?

Küçük zabıt bir lâhza düşündü ve sonra haykırdı:

— Evet, mükemmel surette hatırlıyorum... Büroların etrafında, bir ıtır çiçeği sabunu gibi pembe ve bir Pazar bebeği gibi sarışın küçük bir Alman kızının dolayışım gördüm. Bu tatlı mektubu yazan Klara şüphesiz odur. Hay kâfir Renaudelle! Gretchen'ini elinden almağa öyle arzum var ki... — Ah Donjuan ah! Şehirde

Siegfried rolü oynuyorsun ha. Umarım ki ejderha onu korkutmaz. [*]

Bunun üzerine iki arkadaş, en yakındaki Bierhalle'e giderek birer kadeh yuvardılar.

Koenigstrasse ıssızdı. Saat dokuz çalmıştı. Monrousseau, sigarası ağzında, aşağı yukarı dolayıyor ve Klara ile nerede ise başlayacak olan flörtünü zevkle hayalinden geçiriyordu.

Kaldırımları bozuk sokağın yarın aydınlığından geçen karakol görevi ile dostça bir selâm teati etti ve saatini çıkardı... Dokuz on geçiyor... Klara gecikmişti.

Birdenbire, Koenigstrasse'nin ve Bismarckstrasse'nin kögesinden bir kadın görüldü ve durdu. Monrousseau yaklaştı. Kadın, koyu kumaştan bir harmaniye bürümüş olan küçük, narin bir şeydi.

Çapkın dragon, elini miğferine götürerek:

— Froylan Klara'sınız değil mi? Diye mırıldandı.

— Herr kontrollieur'müsünüz?

— Evet.

— Öyleyse beni takib edin.

Monrousseau, merakla, fakat memnun olarak, Klara'nın yanına da yürüdü.

Bu tesadüfün esrarı bu maceraya ayrı bir zevk veriyordu. Gizlice yanındaki kadının silüetine göz attı ve şöyle düşündü:

— Bu, şüphesiz, buronun civarında gördüğüm pembe ve sarışın küçüktür.»

Kadına yaklaştı ve koluna girdi. Kadın hiç ses çıkarmadı. Anasının, henüz açık olan bir dükkânın camkânı ile aydınlandılar. Monrousseau, yanındaki yüzü-

[*] Almanların millî Nöbellungen destanını, onun kahramanını ve öldürüldüğü ejderhayı kastediyor. — Terçüme eden —

ne eğilmek için bundan istifade etti. Birdenbire irkildi. Refakatinde yürüdüğü kadın ne sarışın, ne pembe, fakat ihtiyar, çirkin ve bumburusuk yüzlü idi. Şapkasının altından ağarmış saçlar görünüyordu. Dragon yan kaldırımında durdu ve:

— Klara siz misiniz?

Dedi.

İhtiyar kadın müstehziyane gülümseyi ve garip bir aksanla cevap verdi:

— Ben Klara değilim. Klara tarafından gönderildim.

— Beni böyle nereye götürüyorsunuz?

— Klara'nın yanına.

— Martaval değil ya?

İhtiyar kadın anlamadı. Monrousseau tasrih etti:

— Şaka değil ya bu?

— Hayır, ciddi. Korkmayın.

Bir lâhza sonra Klara'yı göreceksiniz.

Dragon kadere boyun eğen bir hareket yapı ve yeniden ihtiyar kadını takib etti. Ne de olsa, macera, tahmin ettiklerinden daha esrarlı idi. Ruhr'lu kadın gözlerinin önünde küçük bir İspanyol hali alıyor ve ona, bir çapkınlık randevusunu yoluna koyan bir koca karının sürprizini takdim ediyordu.

Sessiz sokaklardan geçtiler. Neden amelesinin mahallesine girdiler, sonra karanlık bir mahalleye daldılar.

Birdenbire ihtiyar kadın durdu ve:

— Burası.

Dedi.

Bir kubbe altına girdi, bir avludan geçti, bir kapı açtı ve Monrousseau'yu, kör bir lâmba ile aydınlanan küçük bir odaya soktu. Burada bir büfe, bir masa, iskemleler, ve duvarda, iklimleştirilmiş iki yaban domuzu kafası arasında

(Arkası sayfa 8 sütun 3 de)

Resmî Tebliğler İngilizlerin akınları

Londra 5 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Bombardıman tayyarelerimiz dün düşman gemileriyle işgal altında bulunan sahililere karşı hücumlarına devam etmişlerdir. Norveç sahilileri açıklarında tahminen beş bin tonilatoluk bir düşman işe gemisine müteaddid bombalar isabet etmiş ve gemi yanar bir halde bırakılmıştır.

Zeebrugge limanına karşı yapılan bir hücum esnasında mendireğe ve mendireğe yanaşmış bulunan bir gemiye isabet vâki olduğu kaydedilmiştir.

Bombardıman tayyarelerimizden ikisi üslerine dönmemişlerdir. Diğer bombardıman tayyareleri, avcı tayyarelerinin refakatinde olarak, Boulogne'daki havuzlarla gemilere hücum etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Resmî tebliği:

Denizaltıları, şimali ve merkezi Atlantikte ceman 24.400 tonilatoluk ticaret vapuru batırmışlardır. Hücumbotlarımız İngiliz sahilileri açıklarında hafif bir İngiliz filosuna hücum ederek torpito muhriblerini himayesi altında bulunan tahminen 6 bin tonilatoluk bir yardımcı harp gemisini batırmışlardır. Düşman torpito muhriblerinin mukabil hücumu muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

Birmingham'daki fabrikalarla Chatham limanı tesisatına karşı yapılan hücumlar bilhassa müessir olmuştur. İskoçyanın sark sahilinde bir tayyare meydanı da gündüzün muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Şimali İskoçyada bir fabrikaya yapılan hücum mesasında atelyelere tam isabetler kaydedilmiş ve bu atelyeler harap olmuştur.

Şimali Afrikada Alman bataryaları, Tobruk civarında toplu halde bulunan otomobillere ve limanda bulunan nakliye vapurlarına ateş açmışlardır.

Dün öğleden sonra ve akşam düşman hava kuvvetleri işgal altında bulunan topraklar üzerinde uçmağa boş yere uğraşmışlar ve muhtelif hava muharebeleri cereyan etmiştir. Bu muharebeler esnasında 6 düşman muharebe tayyaresi düşürülmüştür. Yalnız müferid bir düşman tayyaresi Schleswig-Holstein'a kadar uçmağa muvaffak olmuştur.

İtalyan tebliği

Roma, 5 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 365 numaralı tebliği:

Şimali Afrikada bataryalarımızın endahı, Tobruk müstahkem mevkiinin tesisat ve tahkimatında hissolanur hasarlar vukua getirmiştir. Tayyarelerimiz, yeniden bu üsdeki gemileri ve tesisatı bombardıman etmiştir.

Egede dün gece düşman tayyareleri, Rodos adasına bombalar atmışlar ve bir miktar hasara bais olmuşlardır.

Şarki Afrikada Galla ve Sida-mo mntakasında iki müfrezemiz, müşterek hareketlerle düşman kuvvetlerini firara mecbur etmişlerdir.

Balikesirde bir kadın kaynanası yüzünden dağlara kaçtı!

Günlerce yabani ot ve köklerini yiyen kadını domuz avcıları bir tas kovuğunda buldular

Bahkesir (Hususi) — Durak nahiyesinin Bükdere köyünde gelin kaynana geçimsizliği yüzünden bir kadın dağlara kaçmıştır. Hâdise şu dur:

Bükdere köyünden Hüseyin karısı Alime ile kayınvalidesinin arası bir müddetden beri açık bulunmakta ve hemen hergün kavga etmektedirler. Alime kaynanasının huysuzluklarından çok müteessir olmaktadır. Bu hale artık tahammül edemeyen genç kadın bir gece anasının evden kaçtı. Uzun müddet aramalara rağmen ne olduğu, nereye gittiği bulunamıyor.

Bir gün domuz mücadelesi için sürekle avına çıkan köylüler ormanın sık çalılı bir yerinde köpeklerinin acı acı uluyarak bir yerin etrafından ayrıldıklarını gördük.

GÖNÜL İŞLERİ

Hayat komedileri.

İzmirde oturan bir genç kız, müstear adile Bayan Handan uğradığı hayal sukutunu anlatıyor. Söylediği birkaç cümle için şığar. Diyor ki:

«Beni seviyordu, bana evlenme ümidleri veriyordu. Birden ortadan kayboluverdi. Baktım bir başkasının etkeleri arasındadır, ne yapmalıyım, ne yapabilirim?»

Bayan Handan hakikatte evvelâ yanlış teşhisinin, sonra da yanlış hareketinin kurbanı olmuştur. Yapabilecek şey de yoktur, C delikanlı kendisini sevmiyordu, onda geçici bir eğlence, yapıları karıştırılacak bir aşk kitabı, gidip görülecek yeni bir manzara bulmuştu, eğlendi, okudu ve gördü, şimdi başka ufklardadır. Yarn onları da terkecektir. Zira seven bıkılmaz, bıkıp bırakmaz, hiç değilse aradan uzun çok uzun zaman geçer, fevkalâde

hâdiseler cereyan eder. Bayan Handan duduğın kalbe bağlı olduğunu sanmıştır. Hatası buradadır. Bu hatadan doğan hareketinin sakatlığına gelince, o da delikanlı ile sık sık buluşup konuşması, ona olduğu gibi görünmesidir. Her vakit söyleyim, bir genç kızın en büyük cazibesi en büyük kuvveti gizli, saklı bir âlem teşkil etmesindedir. Karanlık perde açılınca odasında merak edilecek bir manzara kalmaz. Erkek de bilmediği bir başka karanlık perdeyi aramayı çıkar.

Genç kız için yapılacak bir şey kal malduğunu söylemişim, sözümlü değistireceğim. Genç kızın yapacağı mühim bir şey vardır. O da bu hâdiseden ders almak, bir başka fırsat zuhurunda «sevmek» fiilinin tasrifini nikâh memurunun tebrik cümlesinden sonraya talik etmekti.

TEYZE

Bu tuhaf sözleri ile o kalabalığı da kendisine alâkadar ettikten sonra o semtin yeniçeri kulluğunun önüne varıyordu ve hemen, kulluk çorbacısını çağırarak kulluktaki falakanın deyneklerini istiyor, ve alayının önündeki terazili adama deynekleri tartıyordu. Sonra, çorbacıya da çıkışmağa başlıyordu:

— Bak bre çorbacı ağa! Sen bu kadar zamandır «ocağında çorbacıyam» diye yiğitlik taslıyorsun da, «dayak atmada usta, meydanı pâk bir ağayım dersin de senin kulluğuna iştiha ile dayak yemeğe gelmiş bizim gibi zirzoplara böyle eksik sopa yedirmek lâyük midir?! Bu deyneklerin ağırlığı kanundan eksiktir. Söyle bakayım sen zabıt değil misin? Sende eksik sopa ne arar? Zabıtın ve hâkimin ceza deyneği eksik olursa hiç ekmeğe ekmeği tamam işler mi?! Tiz bize bir miktar akçe ver de ırzını satın al...»

O bayram hemen bütün kulluk çorbacıları, Civelek Mustafaya bol bol akçe vererek ırzlarını satın almışlardı. Hattâ, Mustafanın sapa gelip te uğrayamadığı, kullukların çorbacıları, neferleriyle haber göndermişler:

— Müfettiş ağa bize de gelin, deyneklerinizi tartın. Vallah hatırımız kalır!...

Çılgın İstanbul

Lâle devrinden sahneler

YAZAN : REŞAD EKREM

Patrona Halilin daveti

Demışlerdi.

Bir bayram yeniçeri kulluklarının sopalarını tartarak para toplayan Civelek Mustafa, bir başka bayram da, İstanbulu defne aramağa çıkarak, belki bir han, hamam alacak para toplamış, fakat, han ve hamam alacak yerde, bu parayı, baldırçıklak ayaktaşlarıyla bir ay içinde yemiş, savurmuştu.

Başına, üzüm küfesinden yapılmış acayib bir küllâh geçirmişti. Sirtına işlemeli bir hurka giymişti. Beline, hurda halinde bir divit sokmuştu. Koyununa da birkaç parça kâğıd tıkmıştı. Altına, gene püs-küller ve çingraklarla süslenmiş bir merkeb almış, etrafına da, kazmalı kürekli, ırgad makulesinden baldırçıklaklar toplamıştı. Sonra

çarşı ve pazarları dolaşmağa başlamıştı. Hangi dükkânın önünde çiçekli ve temiz bir avlu, bir bahçe görürse, orada duruyor, etrafına üşüşüp birikenlere kendisini şöyle takdim ediyordu:

— Ey yârânı safal. Ben yer alından mal çıkaran bir remilciyim! Martavaldan başka bir şey olmayan remil ve nücum iltilerile nerede bir defne, bir hazine gömülü ise çıkarmak için kazınma sarılıp bir anda şu mamur ve çiçekli yerleri berhad edip gömülü mal çıkarmağa memur ve mecburum! Anam babam, bütün ecadım bana «altına yapışsan toprak olsun!» diye beddua etmişlerdir. Bundan ötürü Karunun defnesine de rasgilesem derhal toprak olacağımı

biliyorum biliyorum amma, hele şuraya bir bakalım. eh, kim bilir... Belki bu seferki toprak olmaz!...

Bu sözlerden sonra derhal koyunundan bir kâğıd çıkarıyor, divitini açıp kalemi ile bir iki nokta atıp rakam yazdıktan sonra: «Ya şuradadır!.. Ya buradadır!» diye dükkân önündeki en güzel yeri gösteriyor, ırgadlarına: «Bre ırgadlar... Tiz kazmaları indirin şuraya!» diye emir veriyordu.

Külhaninin maksadını sezen çarşılı, lâtifeyi bozmayarak: — Bre dur remilci çebebi ne yapıyorsun?! Hananımızı ve kaldırımlarımızı harap edeceksin!

Diye yalvarmağa başlıyorlardı. Civeleğin de cevabı hazırdu:

— Be hey canım ne durayım?..

Bu hususta hiç sabır ve karar olunur mu? Züğürdük canıma kâr etti. Gerçi sizin haneniz yıkılıyor amma bizimki yapılıyor. Ziyam yok, siz biraz durun, şu mal çıkaralım, yer altında kalmayın, biz pek derin kazmayız, hemen şuralarını altüst edecek kadar kazarsınız... İster mal çıkımsın, ister çıkımsın, sonra bırakıp gideriz...

Bu komedi uzun sürmüyordu. Etraftan yalvaranlar çoğalıyordu:

— Aman remilci çebebi... Canım remilci çebebi... Kerem eyle, lütfeyle, ortahğin güzelliğin bozma.

— Hoş, ne yapalım... Siz define çıkarıp adam olmağı istemiyorsunuz. Günahı boynunuza, fakat bari bize bir miktar sukût hakkı ve bayram harçlığı verin de, son-

ra siz bir boş vakitte bu defineyi çıkarın!... Safasını sürün!...

Civelek Mustafa etraftan yük-selen kahkahalar arasında bayram harçlığını topladıktan sonra:

— Kazmamıza hak bereket!... Diye bağırarak, eşeğini, birkaç sokak ileride başka bir dükkânın önüne sürüyordu...

İşte bu İstanbul külhanisi, manav Muslu Beşen'in Saraç Ali Bey kahvehanesine uğradığı günün ertesi, akşama doğru idi. Patrona Halil ağa tarafından davet olunmuştu; Patronanın adamı: «Halil ağa hazretleri mahsus selâm eder. Mustafa bey oğlumun iki gözlerini den operim der. Bu akşam bizim konağa teğfir etsinler, Mustafa bey oğlumdan bir hizmet beklerim der» demişti.

Civelek Mustafanın burun delikleri, kuzu kokusu alan kurd burnu gibi açılmıştı. Patrona Halil ağa gibi eli altında yüzlerce insan bulunan bir zorbanın kendisinden hizmet beklemesi, çok mühim bir haberdir.

Genç külhaninin kulaklarında, Kızılcade sultanın, İrsadi babanın, Erzurumlu Hasan babanın, Aya-sofya vâzî İspirizade efendinin, Arnavud Zülâli Hasan efendinin sesleri uğuldamaya başladı: «Sizde gayreti dini mübin yok mudur?»

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İnegölde

Belediye yeni yollar, parklar yaptırıyor, şehri ağaçlandırıyor

İnegöl (Hususi) — Üç sene evvel belediye tarafından yaptırılmış olan hastane karşısındaki belediye bahçesi icara verilmekte iken bu sene belediye tarafında idare edilmesi kararlaştırılmış ve açılmıştır.

Şehrimizin Ankara caddesinden giriş vaziyeti bulvar olarak yapılmış ve şehrin muhtelif yerlerine binlerce akasya ağacı dikilmiş, yeni hükümet konağı önünde güzel bir bahçe yapılmıştır.

Şehrin ağaçlandırılması ihtiyacını karşılamak üzere belediyemizin kendi fidanlığında akasya yetiştirilmiştir ve masrafını da çıkaracak kadar komşu kazalara akasya satmaktadır.

Belediyemizin 941 bütçesi 65 bin lira olarak kabul ve tasdik edilmiştir. Belediye şimdilik birçok su ayaklarını lagna alacak ve uzun sokak caddesinde kısmen yapılmış olan parke kaldırımı hükümet önüne kadar temdid edecektir.

Kasabamızda 20 gündüzbere çıkarılmakta olan tek tip ekmeğe fevkalade rağbet görülmüştür. Bu arada bu tip ekmeğin daha ziyade ıslah edilmesi dolayısıyla daha iyi çıkarılmaktadır.

Ödemiş'te bir aile bayat yemekten zehirlendi

İzmir (Hususi) — Ödemişin Beydağ nahiyesinde bir zehirlenme vak'ası olmuştur. Pazar yerinde bak kahlık eden Sadık Uysal ailesi efradile yemek yedikten az sonra midelerinde müthiş sancılar hissetmiş ve zehirlendiklerini anlamışlardır. Derhal getirilen doktor tarafından tedavi edilmişlerse de Mustafa kızı 65 yaşında Emine Kavak ölmüştür. Sadık Uysalın kızı 17 yaşında Fatma Uysalla, Mehmedin karısı 25 yaşında Faika Uysalın sıhhi vaziyetleri iyidir. Yedikleri yemeğin fazla bayat olmasından zehirlendikleri anlaşılmıştır.

Balikesirde akşam kız san'at okulunun sergisi

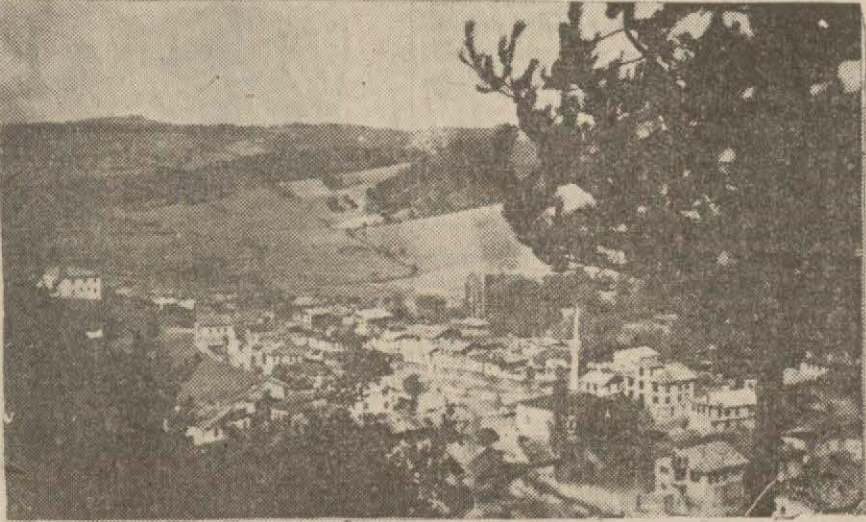
Balikesir (Hususi) — Balikesir Akşam Kız San'at mektebi talebeleri mekteplerinde sergi açmışlardır. Vaziyeti hazır dolayısıyla birçok levazımın noksanlığı veya bulunmamasına rağmen büyük gayretlerle vücudaları getirilen eserler cidden nefisler.

Sivasta et ucuzladı

Sivas (Hususi) — Hafta içinde toplanan belediye encümeni şehirde satılmakta olan kuzu etinin kilosunun 35, koyun etinin 40, siğir etinin 30, manda etinin 20 kuruş üzerinden satılmasına karar altına almıştır.

Geredenin zengin ve güzel bir nahiyesi

Mengen merkez pazarı bir kaza kadar bol ev ve dükkânlara, mezbahaya, park ve bahçelere maliktir

Mengen merkez pazarından güzel bir görünüş

Gerededen yazıyor: Bolunun Geredeye bağlı güzel nahiyesinden biri de Mengen merkez pazarıdır. Bu nahiye Çerkeş - Devrek ve Gerede toprakları arasında geniş arazisinin zümrüt gibi ovalarile yeşil dağların mis kokulu çamlarının arasındadır.

Nahiye'nin yeni H. Partisi binası, Hükümet Konağı, Posta ve Telgraf Müdürlüğü, jandarması orman koruma ve belediye gibi devlet daireleri arasında 180 evi, 200 dükkânı, 12 temiz oteli, 11 kahve ve çayevi, 9 lokantası, 3 fırını, 1 mezbaha, 1 hamamı, 9 değirmeni, iyi ve bol sulu, temiz havalı bağları bostanları, halk bahçesi, parkı, hazuru vardır. Bu zenginliğine göre mevcut kaza merkezlerinin birçoğundan daha üstündür.

Halkı herşeyden anlar, temiz ve çalışkandır. Nahiyede 100 de 95 kadın ve erkek okur yazar vaziyetindedir. Büyük mekteplerinin yatılı kısmında okuyan yüzlerce kimsesiz fakir talebeye hergün akşam sabah sıcak yemek verilmektedir; Telefon muhaberesi iki büyük santral tesisiyle kolaylaştırılmıştır.

Ankara, Zonguldak, Bolu gibi yakın vilâyet ve kazalarla her zaman muhtelif saatlerde telefon muhaberesi yapıldığı gibi bütün köyler telefonla birbirine bağlanmıştır. Telgraf ve mektuplar her gün müvezzillerle evlere kadar tevzi edilmekte, nakliyat her hafta yakın ve uzak vilâyet ve kazalara kadar otobüsle yapılmaktadır. İmar işi halk tarafından süratle ilerlemektedir. Ziraat işleri çok iyidir, her türlü sebze ve meyva yetiştirilmekte ise de şimdi en fazla bağcılık işlerine ehemmiyet verilmektedir. Yollar her köye halk tarafından muntazaman yapılmıştır. Ancak senelerden beri beklenen 3 saatlik Mengen - Gerede yolu bir türlü yapılmamıştır.

Halkın büyük ihtiyacı ışıktır. Bol

suların yardımıle nahiye'nin elektrikle kavuşması az bir masrafla kabil olabilecektir. Bunun için de halk bu hususta büyük bir yardım yapmağa hazır bulunmaktadır.

Trabzon Halkevinde ilmi bir konferans

Trabzon (Hususi) — Siyasal Bilgiler Okulu Profesörlerinden Tahsin Bekir Baita Ankaradan şehrimize gelerek günün iktisadi meseleleri etrafında Halkevi salonunda kalabalık bir kütleye hitaben mühim bir konferans vermiştir.

Trakyada sıcaklar

Edirne, (Hususi) — Son günlerde Trakyanın her tarafında sıcaklar fazlalansın, derece gölgede 35 e kadar yükselmiştir.

Gümüşhacıköyde Partinin teftişleri

Gümüşhacıköy (Hususi) — Mintaka Parti müfettişi Salim Altuğ kazamıza gelerek Parti ve Halkevi işlerini teftiş etmiştir. Mühim bir hastalık geçirmiş olan Salim Altuğu tekrar aralarında gören halk ve

İnegölde

Aynı günde iki ayrı köyde iki cinayet işlendi

İnegöl, (Hususi) — Kazamızda su ve miras yüzünden iki cinayet işlenmiştir. Biri Kurşunlu köyünden Ali oğlu 18 yaşlarında Hasan Kalkan tarlasını sulamakta olduğu sırada amcası Ahmed oğlu 46 yaşındaki Mustafa Zengin gelmiş ve suyu Hasandan almak istemiş ve bu yüzden aralarında çıkan münaazaa neticesinde Hasan Kalkan bıçağını çekerek amcasının muhtelif yerlerine saplıyarak öldürmüştür.

Diğer cinayet te Bedre köyünde işlenmiştir. Bu köyden Mustafa oğlu Ali Güden ile eniştesi Aşir oğlu Halil Güdücü arasında bir miras yüzünden kavga çıkmış ve Ali Güden bıçağını çekip eniştesini birkaç yerinden bıcağıyarak öldürmüştür. Katiller yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdir.

Balikesirde de ekmeğe 950 gram

Balikesir (Hususi) — Ankara, İstanbul, İzmir vilâyetlerinde olduğu gibi Balikesirde de ekmeğe 950 gram olarak çıkarılmağa başlanmış ve 11,5 kuruş üzerinden narh konmuştur. Diğer taraftan koyun etine 50, kuzu etine 40, dana etine de 35 kuruştan narh konmuş ve bu gıda maddeleri bu fiatlar üzerinden satılmağa başlanmıştır.

Trabzon ticaret müdürlüğü

Trabzon (Hususi) — Hatay, Mintaka Ticaret Müdürü Sami Suyrun Üçüncü Umumi Müfettişlik Ticaret Müşavirliği ve Trabzon Mintaka Ticaret Müdürlüğüne tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Gümüşhacıköyde Partinin teftişleri

memurlar büyük bir sevinç içinde kendisine sık, sık görüşmüş ve habillerde bulunmak fırsatını yigiden kazanmışlardır. Resim Salim Altuğu bir samimiyet grubu arasında göstermektedir.

«Son Posta» nun tefrikası: 20

KOCA YUSUF

Kurddereli mağlûb

Fakat bu mağlûbiyet sırtı yere gelmek suretile olmamıştı, Yusuf onu yerden kaldırmış, üç adım götürmüş, böylece yenmişti

Yusuf, bu anı mukabele karışısında; Kurtderelinin koca gövdesine takılarak yüzüstü yere düştü.

Şimdi; Kurtdereli üstte Yusuf altında idi.

Yusuf; sağ ayağını dikmiş, sol ayağı üzerine dizlemiş vaziyette, hasmının yapacağı oyunu bekliyordu.

Mehmed pehlivan, kemanede bekliyordu. Bu şekilde; hasmına künde vurulabilirdi. Veyahud, girtlak oyunu tatbik olunurdu.

Maamafih; Yusufun aldığı vaziyet, bir an evvel, mukabil bir oyunla ayağa kalkabileceğine delâlet ediyordu.

Nitekim de; böyle oldu. Kurtdereli hasmına künde takar takmaz Yusuf, tekpaça kaparak doğruldu. Paçalar elinde idi.

Mehmed pehlivan da küneyi bilmeçburiye boşaltarak o da; hasmının tek paçasına yapışmıştı Her iki pehlivan da, sağlı, sollu paçalar elinde birbirini basurmağa çalışıyorlardı.

Nihayet; bu oyun zorunda Yusuf galib geldi. Kurtdereliyi bastırdı.

Kurtdereli, ağır, sallı, kemikli bir pehlivan olduğu cihetle, Yusuf kolay kolay oyunlarını tatbik edemiyordu.

Adalı ile yaptığı güreş gibi, işi zora dökmüştü.

Arasıra fırsat buldukça hasma boğucu boyunduruklar vuruyordu. Maksadı, karşısındaki pehlivanın dermanını keserek pes ettirmek veyahud bitkinliğinden istifade ederek yenmekti.

Lâkin, Kurtdereli oralarda değildi. O da, fırsat buldukça, Yusufun kafasını kuvvetli bazuları arasına çengelliyerek sıkı, sıkı boyunduruk luyordu.

Yusuf, mukabil boyundurukları yedike, öfkeleniyor, pos ve kumral bıyıkları hiddetinden diken, diken oluyordu.

Hiçbiri, diğerinden şikâyetle bulunmuyordu. Her ikisi de merdane ve her türlü kırcılığa rağmen, sesizce güreşiyordu.

İkisi de hakikaten insan güzeli idi. Yusuf; kırmızıya çalar kumral renkte, Kurtdereli de aksine; kara kaşlı iri kara gözlü, siyah koç boynulu levend gibi insanlardı.

Bütün, kadın erkek seyirciler bu pehlivanların boğuşmalarından ziyade güzelliklerini seyrediyorlardı.

Güreş uzadı. İki tarafın da, birbirine bir şey yapamıyacağı kestirilmiş idi.

Hattâ; meşhur Kavasoglu, yanıturan Arnavudoğulu. (1)

— Usta bel.. Aferin bu Kurtdereliye!

(1) Arnavudoğulu Sultan Aziz'in baspehlivanlarındandır. Asten Kastenonusudur.

reli kara yağız kızancaca bel! Hep ten uydurdu Yusufu güreşi bel! Yenemeyecek bu kızılca suratlı her bunu bel..

— Doğru be usta! Denkleştirmiş be!

Aliço da lâfa karıştı:

— Doğru be! Kavasoglu.. İki boğuntuya girdi bel.. Girdisi, çıktısı olmanın tatsız bir güreş bel! Manda gibi, savaşır dururlar bel!

Kavasoglu cevab verdi:

— Abel! Ahretlik görmez misin oldu güreş kepaze be?

Aliço; Rami güreşini hatırlatı rak:

— Hey!.. Kahpe kızan bel! Şuncacık gövdesile nasıl attı Yusufu çolak güreşi be!

Güreş kırkinci dakikayı bulmuştu. Bazan, Yusuf, Kurtdereliyi ve bazan da Kurtdereli Yusufu bastırıyordu. Lâgar bir güreş oluyordu.

Kurtdereli, hasmına nazaran; hemayardı. Daha, nefeslenmemişti bile.. Dört, beş saat güreş çıkarcasına benziyordu.

Hoş; Yusuf da aynı vaziyette idi. Fakat; güreş birbirine giren, oyundan oyuna geçen müselsel ve mahirane bir savaştan ziyade tempolu ve mihanikli idi. Seyircilere, heyecan vermiyordu.

(Arkası var)

Aldığımız varakadır: «Tefrikanızı takib ediyorum. Yusuf, Şamnuya üç saat mesafede Karalar köyünde doğmuş ve büyümüştür. Bu köyün mezarlığındaki taşlarda birçok pehlivan isimleri okunur; Yusufu çocukluğundan itibaren köylüleri himaye etmiş ve beslemiştir. Rumeli köylerinin hiçbirisinde kahve yoktur; egraftın evlerine muhtasıl köy odaları vardır ki bütün misafirler burada ıcaz ederler; hâlen bu odaları Balçaran sırayeti maraz bahaneside kapatmışlardır.

Yusufun tevellüdü (1810) diye yazılıyor. Bugün Yusufu tanıyanlar arasında henüz 50 yaşında olanlar da vardır. Tahminen 40 sene evvel Burğonya vak'asında kazaya kurban giden Yusuf 35 yaşında olduğu kabul edilse bugün sağ olsa 75 ilâ 76 yaşlarında olması lâzım gelir ki tevellüdü (1865) olmak icab eder. Yani Bulgaristan teşekkülünden 15 sene evvel dünyaya gelmiştir.

Yusufa Şamnu'da Koca Yusuf de, mezlerdi; Yusufun köyüne çok yakın Erikli köyündeki pehlivan Küçük Yusufun ayrılmak için Büyük Yusuf derlerdi. Bu Küçük Yusuf, yani Erikli Yusuf büyük ortaya güreşçi için bugünün baspehlivanları kiymetinde bir pehlivandır. Cüsesinin küçüklüğüne rağmen fevkalade çevik ve çok oyun bilmesi sayesinde kendisinin iki misli bünye ve kuvvette olanları mağlûb etmesile şöhrat almıştı. Bu Küçük Yusuf da Karalarlı Büyük Yusufun az sonra ölmüştür.

Büyük Yusufu yakından tanıdığım ve aynı köyde olduğum halde küçük, lüğüm hasebile hayatı hakkında pek az hatıralarım vardır. Bunlardan birisini zikredeyim; O sıralarda Gelibolu Mevlî şeyhi muazzam bir düşün yapmış ve Yusuf da diğer pehlivanlar gibi davet edilmiş; Yusuf burada ilk defa Kurtdereli Mehmed pehlivanla karşılaşmış; güreş takaddüm eden günlerde Yusufu Kurtdereli u fak idmanlarda bulunmuşlar. Yusuf Mehmede karşı kuvvetini göstermemiş ve güreş gününde tutuştuğları zaman Yusuf Kurtdereliyi kucakladığı gibi kaldırmış ve kendisine (Mehmed Ağanın gördün mü babanın köyünü) demiş ve yağlı güreş kanununa göre mağlûb sayılmış; tabii Kurtdereli taraftarları buna itiraz etmişlerse de Kurtdereli Mehmed pehlivan Yusufun elini öpmüş ve kendisinin mağlûbiyeti kat'i olduğu cihetle tekrar tutuşmıyacağını söylemiş. O tarihte Kurtdereli çok genç olduğundan Yusufun onu fazla yormak istemediğini söylüyorlar. Başa güreşenlerden Adalı Halil pehlivan da rakibini mağlûb etmiş ve Yusufu karşı karşıya kamışlarsa da Adalı o güne kadar Yusufu sekiş, on defa yenildiğinden tekrar tutuşmıyacağını ve başı almak hakkının Yusufu aid olduğunu söylemiştir.

Derin teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunarım.

Yusufun hemşerilerinden ve karilerimizden M. C.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 70

YAZAN : EKREM REŞİD

hiçbir şey anlamadık!... Demekteydi. Birkaç gün sonra Ofa dönecekti. Orada İstanbulun zevkini çıkarmamış olduğundan dolayı hiç şüphesiz nedamet duyacaktır. Durmuş kaptan şu kalan bir iki günü eğlenceye hasretmeği pek yerinde ve makul buldu. Karar vermişti. O akşam Beyoğlunda hoşça vakit geçirecekti.

O günü oteline erken döndü. Elbiselerini terziye gönderip ütülletti. Temiz gömlek giydi. Berbere uğrayıp:

— Bana güzel bir tuvalet yap bakalım!...

Dedi ve bir müddet sonra saçları briyantınlı, bıyıkları kozmetikli, berberin sürmüş olduğu lavantanın feci kokusunu etrafa saçarak dükkândan çıktı. İssizliği, memnuniyeti, gezmek, eğlenmek, belki bir tatlı maceraya sürüklenmek arzusunun ifade eden ağır adımlarla Beyoğlunun yolunu tutmuştu.

Bütün İstanbul, ve bilhassa

Beyoğlu, o akşam fevran için deydi. Bu akşam, kaç zamandır beklenen, Apustol cambazhanesinin ilk temsili verilecek, Hava-Civa tekrar gösterilecekti.

Birkaç ay evvel cambazhanenin kapanması oldukça kılıfale sebebiyet vermişti. İfla-Civanın ölmesi, cambazhanenin hava etmesi, sinema ve tiyatro muhterinden memnuniyetle karşılanmış olmakla beraber halk tarafından teessürle haber alınmıştı. Şimdi ise cambazhanenin tekrar açılması, hele Hava-Civanın dirilmiş olması yeni bir alâka uyandırmıştı. Herkes birkaç ay evvel şayi olan Hava-Civanın ölüm haberini şimdi Holivutvari bir reklâm olarak kabul, bu reklâmın da son derece mahir bir kurnazlık olduğunu teslim ediyordu. Bazı suzanlar yok değildi; bilhassa san'at muhterlerinde; fakat kat'i hiçbir şey söylenemediği için bu suzanlar da merakı artırıp cambazhaneye yeni yeni seyirci temin ediyordu. Leh ve a-

leyhte herkes cambazhaneye koşmaktaydı. Daha temsile bir saat-ten fazla bir zaman olduğu halde pırl pırl parlıyan kapıların öni, gazetelerin ifadesine göre «kesif bir halk kütleli tarafından» leballen dolmuştu.

Durmuş kaptan, akın akın cambazhaneye doğru giden halka karışmış, ilerliyordu. Birdenbire, bir sokağın başında gözleri kamaştı. On binlerce, yüz binlerce muhtelif renkte ampul, insafsız bir mebzuliyetle ziya saçmaktaydı. Son hadde kadar açılmış muhtelif hoparlörler Hava-Civa marşını neşrederek kulakları uğultuyla doldurmaktaydı. Durmuş reis, burasının, halis türkçe kelimele kulanılmağa karar verdiği gündüzenberi Fuar tâbir edilen panayir yer olduğunu, fakat ömründe böyle mutantan panayir görmediğini kabul ve itiraf etti. Maamafih kalabalıktan doğan birkaç söz teati ihtiyacı saikile yanından geçen birine sordu:

— Burası neresidir?...
— Apustol cambazhanesi.
— Cambazhane mi dedin?...
— Evet...

Cambazhane olur mu hiç!... Evet, cambazhane vardır, malûm. Yaz bayramlarında çayırda geldikleri ipin üzerinde bin marifet yapan cambazları Durmuş kaptan memlekette çok görmüştü. Fakat

Bugünden itibaren yeni tip ekmeği yiyeceğiz

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Yeni tip ekmeğin alaka makamlarıca icab eden tedbir ve tertipler alınmıştır.

Şehrimizde hazırlıklar

Yeni ekmeğin tipi hakkındaki karar dün Ankara'da şehrimizdeki alâkadar makamlara bildirilmiş, derhal icab eden hazırlıklara başlanmıştır. Yeni tip ekmeğin % 30 arpa, % 20 çavdar ve % 50 nispetinde buğdaydan imal edilecektir. Bu tip ekmeğin imaline bugünden itibaren başlanacaktır. Bu suretle buğday sarfiyatından bir miktar daha tasarruf temin edilecek, aynı zamanda elde bulunan arpa stoklarından da istifade olunacaktır.

Dün fazla ekmeğin çıkarıldı

İki gündüben beri şehirde yersiz bir telâşın sebebi olduğu ekmeğin sıkıntısı hakkındaki tahkik ve tetkiklere dün de ehemmiyetle devam olunmuştur. Belediye reis muavini Lütfi Aksoy ve diğer alâkadarlar evvelki gece ve dün sabah şehir bütün semtlerindeki fırınları teftiş ve kontrol etmişler, ekmeğin imalatını gözden geçirmişler ve kaymakamlarla temaslarda bulunmuşlardır.

Fırınlar dün de fazla imalâta devam etmişlerdir. Evvelce bir fırında günde 1100-1200 ekmeğin çıkarılırdı, bugün ise 1700 ekmeğin çıkarılmaktadır.

Toprak ofisinde..

Dün öğleden evvel Toprak ofisinde belediye reis muavini Lütfi Aksoy, belediye iktisad işleri müdürü ve diğer alâkadarların öğleden sonra da belediye iktisad müdürlüğünde fırınların işletilmesini iki toplantı yapılmış, ekmeğin sıkıntısı ve alınan tedbirler görüşülmüştür.

Lütfi Aksoy'un beyanları

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy dün bir muharririmize ekmeğin meselesi hakkında şunları söylemiştir:

— Dün gece ve bu sabah kazalardaki fırınlarda teftişler yaptım. Bu teftişler esnasında bütün fırınlarda bol bol un bulunduğu, fakat gece yarısına kadar çalışmadığı halde fırınların halka ekmeğin yetiştiremediklerini gördüm. Hatta bazı fırınlarda 30-40 çuval un rastladım. Bütün fırınlar eskisinden fazla ekmeğin çıkarıyorlardı.

Bütün buhran, pasif korunmanın ağzından ağza 24 saatten, iki üç güne kadar devam edeceğine hakkindeki yanlış haberler üzerine halkın kapıldığı yersiz telâşın. Son iki gün içinde birçok kimseler üç dört günlük ihtiyaçlarına yetecek kadar ekmeğin almışlardır.

Uyumumuz pek bol

Halkımızın değil bir gün, senelerce bile ihtiyacımıza yetecek unumuz olduğunu ve böyle yersiz telâşlarla diğer vatandaşları müşkül mevkie bırakmamasını bekliyoruz.

Fırınların un'ardan bir kısmını ekmeğin yapılarak gizlice sattıkları hakkındaki iddialar da ehemmiyetle tetkik ve tahkik olunmaktadır. Bu şekilde hareket edenler şiddetle cezalandırılacaklardır.

Fırınların Cemiyeti Reisi ne diyor?

Fırınlar cemiyeti reisi Ahmed Rıza da şunları söylemiştir:

— Bugünkü buhran, esas itibarıyla halkın ihtiyaçlarından fazla miktarda ekmeğin satın alınmasından meydana gelmiştir. Son günlerde İstanbulun ihtiyacından fazla miktarda ekmeğin imal edilmiş ve satılmaktadır. Bu şekilde hareket edenler şiddetle cezalandırılacaklardır.

Bu misaller önünde b'z şu tedbire baş vurmalıyız: İçki derecelerini mümkün olduğu kadar düşürmek... Açıkta satılmasına mâni olmak, hiçbir vesile ve münasebetle alelûmum içkilere; kalitesi şöyle güzeldir, böyle mükemmeldir diye reklâm yaptırmamak... Öğretmenler de, mekteb saraylarındaki talebelerine daima alkollü zararlarını birçok misallerle anlatmalıdırlar.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu neşriyattan anlaşılıyor ki Almanlar, bu orduyu çok dikkatli bir ihtimalla hazırlamışlardır. Meselâ, çölde harbedecek şimal insanları için birinci düşman sıcaktır. Binaenaleyh, bunları evvelâ sıcağa karşı dayanmaya alıştırmak icab etmez mi? Yeni ifsaattan anlaşılıyor ki Almanlar bu askerleri gayet sıcak bir kıyıda içinde sıkı bir muâmele idmanından geçirmişler. Bu hususta evvelâ, sıkı bir tıbbi muayenesi yaparak, vucud itibarıyla sıcağa karşı mukavim olan gençleri seçmişler. Kalblerde, ciğerlerde, sinirlerde sağlamlık aramaya bilhasla ehemmiyet vermişler. Bu suretle seçilen gençleri bu sıcak kıyıda, buna bir nevi ser diyetimiz - muayyen bir müddet tutmuşlar, çalıştırmışlar, jimnastik yaptırmışlar, terletmişler, tekrar muayene yapmışlar ve nihayet en dayanıklı unsurları ayırıp bu kıyaya tahsis etmişler. Bu suretle sıcağa alışan insanların kumla da istifa etmeleri, kum içinde yürüyebilir, motor çalıştırabilir ve araba yürütebilir insanlar olmaları lazımdır. Bunun için de, çöl gibi bol kumlu steplere sahip olan şarkı Prusyanın istifade etmişler. Bu suretle, âdetâ kiş ortasında, ser içinde çiçek yetişir gibi, hususi bir insan malzemesi hazırlanmıştır.

İlimada lâyük rivayetlere göre bu tarzda yetiştirilmiş olan askerlerin miktarı iki yüz bindir. Eğer bu rakam doğru ise, Almanların şimali Afrikada bu mevsimî taalef içinde geçireceklerine ihtimal vermeyecek de doğru olur. Şimali Afrikada İtalyanların muvaffakiyetsizlikleri kısmen de orada fazla miktarda yerli asker kullanmalarından ileri geldiği anlaşılıyor. Halbuki, Almanlar, doğrudan doğruya kendi askerlerini, hem de bu iş için terbiye edilmiş hususi bir kitleyi kullanmaktadırlar. Bu kuvvetleri, mevsim yüzünden iki, üç ay kadar âtil tutmağa razı olmazlar. Meğer ki aynı askerleri başka bir gahada kullanmak istesinler.

Mevsim denilen şey öyle bir unsurdur ki, bir tarafa ne kadar fenalık edebilirse öbür tarafa da o kadar fenalık yapar. Mevsim şartları her iki taraf için de müsavi oluncu, bu şartlar arasında taraflardan biri kendisine güvendiği takdirde, mevsime rağmen harekete devam kararını verelidir. Teşrih edilmiş işbu sebeplerden dolayı şimali Afrikada bir yaz müteakik, bir yaz tatili yapılacağını galib bir ihtimalla, zannetmiyoruz.

İçki aleyhtarları

(Baştarafı 4 inci sayfa)

bilir, diyelim. Fakat ekseriyeti ele alırsak, içkinin onlar üzerinde ne gibi fenalıklar doğurduğunu kolaylıkla anhyabiliriz. Gazetelerin zabıt vukuatını tesbit eden sulturlarına göz gezdirmek kâfidir sanırım.

İçki, aparatif kabilinden az ve seyrek alınırsa sıhhat yararmış... İyi amma bu tarzda içki kullanan kaç kişidir?..

Biz mahdud bir zümreyi değil, ekseriyeti düşünmek mecburiyetinde bulunuyoruz. Memleketin mukadderatını yarın ellerine alacak gençlere durmadan, dimlenmeden telkinlerde bulunmalıyız... Bu işi matbuat üzerine almahdır.

İçkiyi menetmek meselesine gelince; dünyanın en meşhur memlekelerinden biri olan Amerika bile bu işi lâyük veçhile becerip başaramamıştır.

Bu misaller önünde b'z şu tedbire baş vurmalıyız: İçki derecelerini mümkün olduğu kadar düşürmek... Açıkta satılmasına mâni olmak, hiçbir vesile ve münasebetle alelûmum içkilere; kalitesi şöyle güzeldir, böyle mükemmeldir diye reklâm yaptırmamak... Öğretmenler de, mekteb saraylarındaki talebelerine daima alkollü zararlarını birçok misallerle anlatmalıdırlar.

Bursada Cümhuriyet cad

da ekmeğin satın alan vatandaşların, bu ekmeğin dilim dilim kesip tekrar fırınlara getireceği ve ziyan olmaması için kurutturacağı muhakkaktır. Bundan bir müddet evvel de böyle olmuştu. Netice olarak bugünkü sıkıntıya, halkın lüzumsuz endişesi sebep olmuştu.

Ekmeğin meselesi hakkında dün Ticaret Vekâletine bir rapor gönderilmiştir.

Bu neşriyattan anlaşılıyor ki Almanlar, bu orduyu çok dikkatli bir ihtimalla hazırlamışlardır. Meselâ, çölde harbedecek şimal insanları için birinci düşman sıcaktır. Binaenaleyh, bunları evvelâ sıcağa karşı dayanmaya alıştırmak icab etmez mi? Yeni ifsaattan anlaşılıyor ki Almanlar bu askerleri gayet sıcak bir kıyıda içinde sıkı bir muâmele idmanından geçirmişler. Bu hususta evvelâ, sıkı bir tıbbi muayenesi yaparak, vucud itibarıyla sıcağa karşı mukavim olan gençleri seçmişler. Kalblerde, ciğerlerde, sinirlerde sağlamlık aramaya bilhasla ehemmiyet vermişler. Bu suretle seçilen gençleri bu sıcak kıyıda, buna bir nevi ser diyetimiz - muayyen bir müddet tutmuşlar, çalıştırmışlar, jimnastik yaptırmışlar, terletmişler, tekrar muayene yapmışlar ve nihayet en dayanıklı unsurları ayırıp bu kıyaya tahsis etmişler. Bu suretle sıcağa alışan insanların kumla da istifa etmeleri, kum içinde yürüyebilir, motor çalıştırabilir ve araba yürütebilir insanlar olmaları lazımdır. Bunun için de, çöl gibi bol kumlu steplere sahip olan şarkı Prusyanın istifade etmişler. Bu suretle, âdetâ kiş ortasında, ser içinde çiçek yetişir gibi, hususi bir insan malzemesi hazırlanmıştır.

İlimada lâyük rivayetlere göre bu tarzda yetiştirilmiş olan askerlerin miktarı iki yüz bindir.

Eğer bu rakam doğru ise, Almanların şimali Afrikada bu mevsimî taalef içinde geçireceklerine ihtimal vermeyecek de doğru olur. Şimali Afrikada İtalyanların muvaffakiyetsizlikleri kısmen de orada fazla miktarda yerli asker kullanmalarından ileri geldiği anlaşılıyor. Halbuki, Almanlar, doğrudan doğruya kendi askerlerini, hem de bu iş için terbiye edilmiş hususi bir kitleyi kullanmaktadırlar. Bu kuvvetleri, mevsim yüzünden iki, üç ay kadar âtil tutmağa razı olmazlar. Meğer ki aynı askerleri başka bir gahada kullanmak istesinler.

Mevsim denilen şey öyle bir unsurdur ki, bir tarafa ne kadar fenalık edebilirse öbür tarafa da o kadar fenalık yapar. Mevsim şartları her iki taraf için de müsavi oluncu, bu şartlar arasında taraflardan biri kendisine güvendiği takdirde, mevsime rağmen harekete devam kararını verelidir.

Teşrih edilmiş işbu sebeplerden dolayı şimali Afrikada bir yaz müteakik, bir yaz tatili yapılacağını galib bir ihtimalla, zannetmiyoruz.

desinde Balkan otelinde harb malû Kemal Savaser:

— İçkinin leh ve aleyhinde birçok yazılar yazıldı ve belki de daha nice yazılacaktır... Her fikir gibi bunlar da hürmete lâyük ve şayandır.

Fakat, içkinin ferde ve cemiyete olan zararları çok büyüktür ve bu itibarla da men'ine çalışmak insanlığa hizmettir.

İstiklâl ve varlığımızın tehlikeye girdiği günlerde millî hükümet kat'i bir yasakla içkiyi ortadan kaldırdı.

Bu memnuiyet; içtimâî birlik ve tesanüdümüze kuvvet verdiği kadar, mücadelemizi de takviye etmiştir.

İçki sureti kat'iyyede menedilmelidir kanaatindeyim...

İzmit Cezaevinde çorab imalâthanesinde Hikmet Yavuzer:

— Rakı! Bu menhus kelimeyi ne vakit duysam tâ iliklerime kadar titredim. Sırf bu yüzden yedi sene gibi ağır ve tahammül edilmez bir mahkûmiyetin altında eziliyorum ve inliyorum. İki yıldır hapishanedeyim. Şahidi olduğum birçok vak'aların hemen hemen dörtte üçü sarhoşluğun tevliid ettiği hadiselerdir.

Birçok kimseler ne yazık ki, içkinin zararlı olmadığını iddia ediyorlar... Ben bu iddiaya şu basit düşünceyle ve şiddetle bağırarak cevap veriyorum: «Hayır! İçki bir âfettir. Bu yüzden ne mes'ud aile yuvaları yıkılmaz, nice aslan yapılmamış memleket çocukları hapishane köşelerine düşmüştür.

Bu canlı ve hakikî misaller karşısında, söylenen lâfların hepsi boştur.

Sayın mebusumuz Bayan Türkân bu iddiasında ne kadar haklıdır. Ben temenni ederim ki bu

İçki taraftarları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

derecede içilirse işte o zaman fenala...

Ben 33 yaşındayım. 11 senedir içki kullanırım. Bu sayede hem istihlal bir yemek yer, hem de deliksiz bir uyku çekerim. Yukarıda da söylediğim gibi bu itiyaddan şikâyetçi değilim.

Adapazarında Değirmen hanında Hasan Yetişir:

— Haddini bilen bir insan için, içki mükemmel bir zevk vasıtasıdır. Hele şarap, âdetâ vücuda nafî bir içkidir. Fakat iyi bir niyet dairesinde içilmelidir. Her şeyin ifratı insana muzırdır. Meselâ muayyen miktardan fazla yenilen yemek gibidir...

Lângada Karakol sokagında 30 numarada Hüseyin Özcan:

— İçki yasağı, tatbiki güç bir memnuiyettir. Misal; Amerika...

Bu münasebetle size güzel bir hikâye anlatayım:

Vaktile bir memlekette hükümdarın biri içki içilmesini meneder. Her kim gizli veya aşkâr içki kullanırsa, ölüm cezasına çarptırılacaktır. Bu kat'i yasak bütün müptelâları olduğu kadar, müfrit tiryakilerden bir genci de son derece müteessir etmiştir.

Şehir kenar, köşe mahallelerinden birinde oturan bu delikanlı bakması ki olacak gibi değil, içmeden yapamıyacak, artık ben bu memlekette durmam diyerek ihtiyar annesine veda etmiş, memleketten çıkıp gitmiştir.

Aradan uzun seneler geçmiş, ihtiyar anne bir gün evde yığın halinde duran oğluna aid boş rakı şişelerini karıştırırken, bunlardan bir kaçının içinde bir miktar rakı bulmuş. büyükçe bir şişeye doldurarak belki oğlum döner de ona ikram ederim diye saklamıştır.

Hakikaten günün birinde mahdud bey eve çıkagelir. İhtiyar kadıncağız senelerce hasretini çektiği oğluna o akşam sakladığı şişe ile mükemmel bir rakı ziyafeti çeker.

Delikanlı bu rakıyı içip tam kıvamında iken bir keyif duymaya başladığı bir sırada sokakta müthiş bir gürültü işitilir, bir aslan kökreyerek sokakta dolayınca, halk ta büyük bir korku ile öteye beriye telâşla kaçmaktadır.

Kafası dumanlı genç, içkinin verdiği cesaretle ve cüretle derhal evden dışarıya fırlamış, etrafı korkutan aslanı bir güzelce yakalamıştır.

Bu fedakârlığı yüzlerce kişiyi bu korkunç hayvanın pençesinden kurtarmağa muvaffak olan delikanlı şehrin büyük kahramanlarından biri olmuş ve hükümdar tarafından görülmek istenmiştir.

Bu sebeple hükümdarın huzuruna çıkarılan delikanlıya hükümdar bir hayli ihvan ve iltifatlarla bulunduktan sonra sormuş:

«Başka ne istersin?»

O, cevap vermiş:

«Hediyelerinize, iltifatlarınıza teşekkür ederim. Fakat benim sizden istediğim bir tek şey var, o da rakı yasağının kaldırılması...»

«İyi amma buna sebep?»

«Gayet basit hükümdarım... Eğer o olmasaydı ben bu aslanı yakalayamazdım» diyerek meseleyi tafsilâtle hükümdara anlatmıştır.

Ertesi gününden itibaren, içki yasağının kaldırıldığı halka şu yolda ilân olunmuştur:

«Bugünden tezi yok... İçki içmek serbesttir. Fakat içki içen kimse, falan delikanlı gibi içkiyi halinde bir aslanla başa çıkabilmez, yoksa gözlerini karga oyaçak kadar sersemleyip, kendisinden geçmemelidir.»

Nihayet bu bir hikâyedir, daha öyle mantıklı sebepler vardır ki, rakı yasağının tabkına imkân vermez.

En iyisi, mevcut alkollerimizin derecelerini azaltmaktır.

haklı iddia çok yakında bir hakikat olsun...

İçkilerin ortadan kaldırılması, insanlık için en mühim bir kazanç olacaktır.

Burada Nuri isiminde bir arkadaşımız, bu menhus içkinin kurbanlarıyız...

Büyüklerimiz için yapılan ihtifaller bukadar az alâka uyandırıyor?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rin ruhunu taziz değil, taciz etmekten ve bu güzel teşebbüsü yapan Eyüb Halkevinin vefakâr çocuklarını inkisara uğratmaktan ibaret kaldı. Birçok büyük Türk ölüleri karşısında aynı lâkaydinin gösterdiği mevzuabahs oluyor. Halbuki Türk milleti kadirşinâş ve vefakârlığı ile meşhurdur. Bilhassa münevver kitleyi ihata eden bu halin sebeplerini ve gidermek çarelerini gene şöbret sahibi münevverler arasında yaptığımız bir anketle tesbit etmek istedik. Aldığımız cevabları neşrediyoruz:

Muhittin Birgen diyor ki

«Ölmüşlerimizi hatırlamak, onların meziyetlerini zikretmek ve bu cemiyete verdikleri iyi şeylerden dolayı bu nevi vesilelerle takdir edip, hatıralarına şükranla dönmek güzel bir şeydir. Bunu hepimiz bir vefakârlık ve bir cemiyet sevgisi borcu olarak tanımalı ve terbiyeliyiz. Fakat, bunların ölümlerini hatırlamağın ve sevilmiş olanın derecesine alâkadar olan bu ölçüye dikkat etmediğimiz zaman, belki de ölümlerimizin hatıralarını rahatsız edebiliriz.»

Terbiyecisi Prof. İsmail Hakkı Baltacıoğlu ne diyor?

«Fevkalâde bir zamanda yaşıyoruz. Her millet, bütün insanların dikkati harp üzerine çevrilmiştir. Maşerî irade bütün enerjiyi buharlanı gidirmek için sarfediyor. Bu aralık için olursa olsun, mevimsizdir. Bence alâkasızlık değil, şeyin sebebi bu olsa gerektir. Bu alâkasızlık anormal bulmuyorum. Çünkü daha büyük, daha şiddetli ve mukaddes bir alâka tarafından sevk edilmiştir. Böyle zamanlarda düşünülecek şey tekdir: Yurdun ve vatanın müdafası...»

Romancı ve muharrir Peyami Safa ne düşünüyor?

«Mevlûd başka, ihtifal baş-

kadır. Her sene ihtifal yapılmaz. Ancak, büyük merasimle 10 sene, 20 veya 25 sene gibi devreler sonunda yapılır. Sonra, ben birçok ihtifaller için davetiye almıyorum ve ekseri nabersiz kalıyorum. Demek, bunda ihtifalleri tertib edenlerin de hatası var. Bu hata, Türk münevverlerinin vefasız gösteriyon. Bu kötü ihmal, doğrusu kabettiğimiz kıymetleri ölümden daha beter öldürüyor.»

Şair Mitat Cemal, diyor ki

«Bu alâkasızlığın önüne geçmeli. Fakat, büyük kelimesini de gündeye kullanmamalı. Büyük âlimimiz, büyük şairimiz, büyük hekimimiz kimseler, bunlar hakkında bir karar vermeliyiz. Öldükleri için büyük olmamalıdır. Bu adamların teşekkülleri, klüpleri, çarıkları olmalı. O vakit, kabirleri de kalabalık olur.»

Edib Hakkı Süha'nın düşünceleri

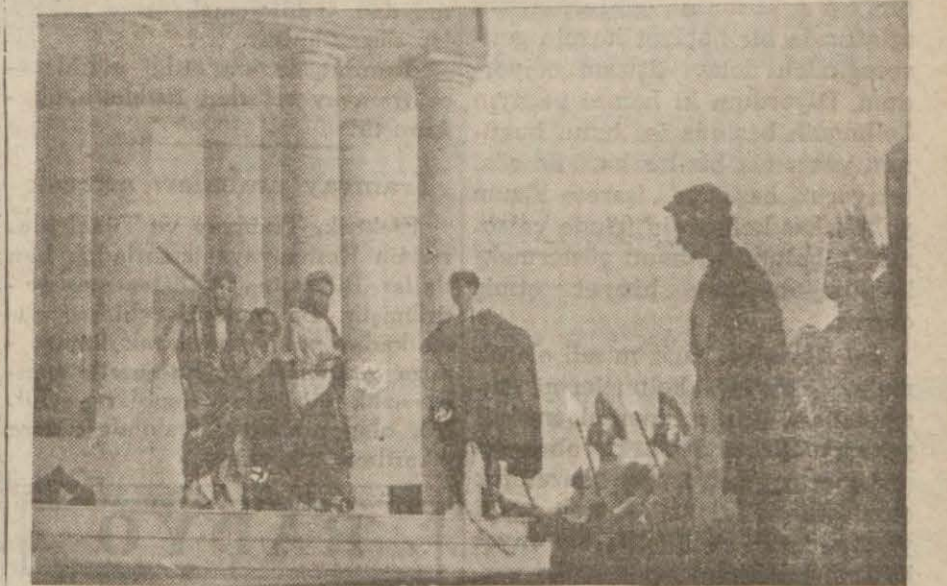
«Memlekette iz bırakmış şahsiyetlerin ölüm dönümlerinde candan bir alâka ile anılmaması hakikaten teessüre lâyıktır. Fakat, zamanımız için bazı mazeretler bulmak kabil. Genç ve orta yaşlı kardeşlerimizin çoğu bugün bütün işlerini üstünde bir vazife ile meşguldürler. Bu itibarla, kemmiyetsizliği çoğusamak doğru olmaz. Fakat, söz verip de gitmeyenleri de kimsede affedemez. Bu türlü itiyadlar maşerî vicdana yerleşmedikçe daima inkisar içinde kalacaktır.»

G. O.

Yeni verem pavyonları

Haydarpaşadaki veremle mücadele dispanserine 100 yataklı ilâve edilmiş kararlaştırılmıştır. Bundan başka, Heybeliada'daki Sana-toryumda da 200 yataklı bir pavyon vucuda getirilecektir. Bu inşaat için koordinasyon heyetinden müsaade istenmiştir.

Tiyatro: Kral Ödip

«Kral Ödip» den bir sahne

(Baştarafı 2 nci sayfa)

rani, genç san'atkarları tebrik etmek isterim. Çünkü hepsi yalnız Kral Ödip değil, bir san'at hâdisesinin de muvaffak elemanlarıdır.

Halkevinin, Dr. Celâl Tahsin Ba-

Nusret Safa Coşkun

Gönüllü hastabakıcı Bayanların toplantısı

Kurslara davet edilen bayanlardan bir kısmı dünkü toplantıda Yardımsevenler Cemiyeti tarafından hastabakıcılık kurslarına davet edilen bayanlar dün Eminönü Halkevinde bir toplantı yaptılar. Toplantıda gönüllü hastabakıcılığa aid bazı lüzumlu izahat verildi ve Pazartesi gününden itibaren başlayacak kurslarda ders göreceği 200 bayanın muhtelif hastanelere tevzii işi halledilmişti. Eyüb kazasının kurs mahallerine uzaklığı ve buradaki nakil vasıtalarının kıyafetsizliği gözünde bulundurulurak hastabakıcılık derslerini takip edecek bayanlar için hususi vesait temin edilmesine karar verilmiştir.

İmlâ meselesi

(Baştarafı 2 nci sayfada)

olmak istemem, elbette. Dile, aslında başka ne şekilde geçip yerleşmişse o şekli kabul etmek doğrudur, tasarruf hakkı bunlar için caridir. Hatta bir yerde işaret etmişim, muharrib yerine mademki muhrib alınmıştır, bunda, ve emsali varsa onlarda, asıllarını ihya ya kalkışamaz. Garb dillerinden gelen kelimelerde de, meselâ toristan, stoper gibi İngilizcelede asıllarının imlâsına müracaat olunamaz. Lokomotif diyoruz, bunun son hecesini tiv diye yazarsak herkesi şaşırırız, fakat dile yeni gelen direktif hiç olmazsa, mademki yeni geliyor, doğru gelse de son hece tiv yazılrsa daha iyi olurdu diyorum. Hele yaya kaldırım demek var iken yanlış bir telâffuzla trettuvar yazmak hiçbir sebeble terviç olunamaz, fikrindeyim.

Eğer bir kelimenin aslında gırasına burasına dokunarak onu türkçeye mal etmek mümkün olsa bu imkânı ne kadar yabancı kelime varsa, arabca olsun başka dilden olsun, hepsine tatbik ederek bunlara bu şekilde tasarruf hakkı vardır, ve bunlara artık bir milliyet vesikası yapılarak türkçedir diyebileceğiz. Hergün okunan yazılara bakılınsın: Görüyoruz ki bunlarda türkçe kelimelerden ziyade yabancı kelimeler var ve asıllarında nasılsa bize öyle gelmişler; bunlara türkçeye malolmuşlardır, bunlara tasarruf hakkına malik diyebiliriz, fakat bunu diyebilmek için sorusunu burasını bozanların sakat telâffuzunu almağa hiç lüzum yok; mademki doğrusunu söyleyenler de var, doğrusunu almak daha doğru olur.

Bu ihtilâf noktasına dair fikirlerimi kâfi derecede izah ettiğime inanarak ikinci ihtilâf noktasına geçiyorum:

Dava: Arab harflerile yazıda «hemze» ve «ayın» ile işaret edilen ses sektesi türkçede yeni yazıda gösterilmeli midir, gösterilmemelidir?

Buna dair yazılarımda serdedilen fikir gösterilmelidir ve bunun için «i» işareti kullanılmalıdır; esasına dayanıyordu.

Bu fikri ileri sürerken hiç muhafazkâr değildim, yalnız böyle bir ses sektesinin gösterilmesini telâffuzda bir halâvet husule getireceğinden dolayı iltizam ediyordum. Diyordum ki hemze ve ayın kelimenin başında ise bunu bugünün yazısında biz «i» harf ile gösteriyoruz, başka bir işarete lüzum yok; fakat kelimenin içinde ve sonunda bulunursa bunu göstermekle dilin ahengine hizmet etmiş oluruz.

Bu fikrin en bariz misali olarak me'mûl, ma'mûl kelimelerini zikretmelidir. Bunları memul, mamul yazmak türkçeyi Türk olmayan unsurların telâffuzuna benzetmek olur iddiasındayım. Bunda eski yazıya «rücu» kabilinden bir niyet keşfine kalkışmak sadece bir vesveseden ibarettir.

Bu iki kelimenin son hecesinde («ü») işaretle o hecenin gelişmesini göstermeğe şiddetle bir lüzum olmayabilir, bu külfeti bir işaretle göstermekten önce lisan ehlinin şivesine bırakmak mümkündür, fakat ses sektesini göstermeğe lüzum vardır. Kelimelerin sonuna gelen ayın için böyle bir («i») işareti kullanılmıyorsa (g) harfinin kullanılmasını iltizam edenler var. Ulus bu sureti ihtiyar ediyor. Bir kere g meselâ mısrag kelimesinde bir sekte işaret etmez, kendi sesini verir. Bu da hoş bir tesir yapmaktan pek uzaktır. Sonra koskoca bir harf ilâvesine mukabil minimini bir («i») işareti koymak daha kolay ve daha sade olmaz mı?

Bu dil ve yazı işlerine tekrar avdet etmemek kararile burada susuyorum. H. Z. Uşaklıgil

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

* Her türlü banka işi *

Askerlik işleri

Yedek sübay yoklamaları

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

1 — Yedek sübay ve askerî memurlarının Haziran 1941 yoklamalarının 20 Haziran 1941 tarihinde nihayet bulacağı ve 20 Haziran 1941 tarihinden 30 Haziran 1941 tarihine kadar her ne suretle yoklamalara gelmeyen sübay ve askerî memurlara tahsis edilmiş ise de son alınan emre göre yoklamaların mutlak surette 20 Haziran 1941 tarihinde bitecektir.

2 — Bu tarihten sonra kat'iyen yoklama yapılmıyacaktır.

3 — Bu tarihte yoklamalarını yaptırmayan sübay ve askerî memurlardan 1076 sayılı kanunun 10 uncu maddesi mucibince 50 lira para cezası alınacağı ilân olunur.

Irak ve İskenderundaki mallarımız

Iraktaki bazı ithalât mallarımızın memleketimize getirilmesi için yapılan teşebbüsler müsbet bir şekilde neticelenmiştir. Bu mallar Nusaybin yolu ile memleketimize getirilecektir.

Diğer taraftan İskenderuna getirilmiş olan 30.000 çuval kahve de vilâyetlere tevzi edilecek ve vilâyetlerden piyasalara dağıtılacaktır.

İnhisarlar Vekilinin tetkikleri

İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün de şehrimizdeki tetkiklerine devam etmiştir. Vekil, öğleden evvel bir müddet gümrüklerde meşgul olmuş ve öğleden sonra da İnhisarlar Umum Müdürlüğüne gelerek teşkilâtı kontrol etmiştir.

Son yağmurların zararları

İki gündenberi yağın sürekli yağmurların tesirile dün Samatya'da Marmara caddesinde Tanaspa aid bostan külbesi birdenbire çökmüştür.

Nüfusça ziyat olmamış, enkaz itfaiye vesaiti tarafından kaldırılmıştır. Bundan başka dün sabah Kadıköyünde Altiyolagzi civarında da bir elektrik direği gene yağmurların tesirile tamir muhtaç bir hale geldiğinden herhangi bir kazaya meydan verilmemek üzere noksanlar düzeltilmiştir.

Tamirat devam ettiği müddetçe tramvay seferleri taahhura uğramıştır.

Tramvay arabaları artacak

Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresinin Romanyaya ismarladığı bandajlar Bükreşten Kötenceye getirilmiştir. Bu bandajlar birkaç güne kadar yola çıkarılarak limanımıza getirilecek ve bu suretle bandajsızlık yüzünden depolara çekilmiş olan arabalar yakında sefere çıkarılmış olacaktır.

RADYO

CUMA 6/6/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Band plâkları, 8.45 Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Oyun havaları, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık müzik (Pl.), 13.15: Karışık türküler, 14: Karışık program (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil sazi, 18.30: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 18.40: Klâsik program, 19: Konuşma, 19.15: Rumen halk havaları (Pl.), 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Radyo Swing ve tango orkestrası, 20.15: Radyo gazetesi, 20.15: Saz eserleri, 21: Memleket postası, 21.10: Temsil, 22: Oda musiki'si (Pl.), 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

İstanbul borsası

5/6/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	30.2025
Madrid 100 Peçeta	12.9375
Yokohama 100 Yen	31.1375
Stokholm 100 İsviç. Fr.	30.745
Altın	26.10
24 ayar külçe altın	337

Eşham ve Tabvilât

İkramiyeli % 5 1933	
Ergani, A, B, C	19.34
İstanbul Rıhtım Dok ve Antrepo tahv.	12.05
İstanbul, Telefoa	9.35

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin

SANİN diş macunu kullanılmalıdır. Çünkü:

Güzel Yüz

için ilk şart güzel diş

Güzel Diş

için ilk ve en esaslî şart da

SANİN

kullanmaktadır.

SANİN

DIŞ MACUNU

Mikrobları % 100 öldürür, dişleri fırçanın giremediği yerlere kadar nüfuz ederek temizler, parlattır, diş etlerini besler ve hastalanmalarına mâni olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

HİKÂYE

(Baştarafı 5 inci sayfada)

Sienkewicz'in ["] bir portresi vardı. Monrousseau yolda düşünmeğe vakit bulmuştu. Şimdi kararını vermiş bulunuyordu.

— Ben bir budaladan başka bir şey değilim, diye düşündü. İnsan Parisli olur da böyle enayice avlanır mı? Bu kocakarı hiç şüphesiz gizli bir eve müşteri topluyor ve b'razdan bana, Klara isimdeki kızlarından birini çıkaracak... Markın şimdiki düşüklüğünde, Fransız ordusunun toy bir delikanlısından birkaç frank sızdırmak için bütün vasıtalara baş vurulabilir.

Kendisini düşüncelerinden ihtiyar kadın uyandırdı. İçmek üzere bir kadeh uzatarak:

— Biramızdan biraz tadarsınız değil mi? Klara iki dakikaya kadar burada olacak.

Diyordu. Monrousseau isteksizce kadehi kabul etti. Mecburi konsomasyon darbesini evveliden tahmin etmişti.

Birdenbire kocakarı ayağa kalktı, kapıyı açtı ve mırıldandı:

— İşte Klara. Dragon arkasına dönünce, odaya, elli yaşlarında, bir amele gibi giymiş ve lülesi porselenden uzun bir çubuk tuttüren bir adamın girdiğini gördü. Kendisi de garib bir aksanla konuşan adam Monrousseau'nun elini sıktı ve ona şöyle dedi:

— Görüyorum ki, posta kontrolünde, gönderdiğim mektubu bulmuşsunuz. Hiç şüphesiz sizi Herr kontrolleur gönderdi: değil mi?

Dragon, rasgele: — Evet.

Diye cevap verdi. — Pekâlâ. Şimdi size, ikinci bulunuzun talep ettiği vesikalari teslim edeceğim... Önce, Metallverband'daki adamların gizli toplantısına aid haberi; sonra, Reich'in Mesai nezareti tarafından sendika sekreterlerine yollanan mahrem tebliğleri; ve nihayet, Bayveraların Schutzverein heyetine dahil olanların tam listesini... Şimdi size evvelden şunu haber vereyim ki, bundan böyle mektubularına «Elsa» imzasını atacağım ve işte burada bulunan annem bunları Herr kontrolleur'un kepisi altına sıkıştıracağım... Ne kadar ihtiyatlı davranılsa azdır. Eh, artık gelin de, arkadaş, birer kadeh çekelim. önce sizin sıhhatinize, sonra da, siz Fransızlar sayesinde nihayet yeniden dirilen Polonyanın, benim asıl vatanımın şerefine...

Halid Fahr. Ozansoy

[*] Kovadis gibi eserlerle meşhur Polonyalı romancı.

Dragon, rasgele: — Evet.

Diye cevap verdi. — Pekâlâ. Şimdi size, ikinci bulunuzun talep ettiği vesikalari teslim edeceğim... Önce, Metallverband'daki adamların gizli toplantısına aid haberi; sonra, Reich'in Mesai nezareti tarafından sendika sekreterlerine yollanan mahrem tebliğleri; ve nihayet, Bayveraların Schutzverein heyetine dahil olanların tam listesini... Şimdi size evvelden şunu haber vereyim ki, bundan böyle mektubularına «Elsa» imzasını atacağım ve işte burada bulunan annem bunları Herr kontrolleur'un kepisi altına sıkıştıracağım... Ne kadar ihtiyatlı davranılsa azdır. Eh, artık gelin de, arkadaş, birer kadeh çekelim. önce sizin sıhhatinize, sonra da, siz Fransızlar sayesinde nihayet yeniden dirilen Polonyanın, benim asıl vatanımın şerefine...

Halid Fahr. Ozansoy

[*] Kovadis gibi eserlerle meşhur Polonyalı romancı.

Dragon, rasgele: — Evet.

Diye cevap verdi. — Pekâlâ. Şimdi size, ikinci bulunuzun talep ettiği vesikalari teslim edeceğim... Önce, Metallverband'daki adamların gizli toplantısına aid haberi; sonra, Reich'in Mesai nezareti tarafından sendika sekreterlerine yollanan mahrem tebliğleri; ve nihayet, Bayveraların Schutzverein heyetine dahil olanların tam listesini... Şimdi size evvelden şunu haber vereyim ki, bundan böyle mektubularına «Elsa» imzasını atacağım ve işte burada bulunan annem bunları Herr kontrolleur'un kepisi altına sıkıştıracağım... Ne kadar ihtiyatlı davranılsa azdır. Eh, artık gelin de, arkadaş, birer kadeh çekelim. önce sizin sıhhatinize, sonra da, siz Fransızlar sayesinde nihayet yeniden dirilen Polonyanın, benim asıl vatanımın şerefine...

Halid Fahr. Ozansoy

[*] Kovadis gibi eserlerle meşhur Polonyalı romancı.

Dragon, rasgele: — Evet.

Diye cevap verdi. — Pekâlâ. Şimdi size, ikinci bulunuzun talep ettiği vesikalari teslim edeceğim... Önce, Metallverband'daki adamların gizli toplantısına aid haberi; sonra, Reich'in Mesai nezareti tarafından sendika sekreterlerine yollanan mahrem tebliğleri; ve nihayet, Bayveraların Schutzverein heyetine dahil olanların tam listesini... Şimdi size evvelden şunu haber vereyim ki, bundan böyle mektubularına «Elsa» imzasını atacağım ve işte burada bulunan annem bunları Herr kontrolleur'un kepisi altına sıkıştıracağım... Ne kadar ihtiyatlı davranılsa azdır. Eh, artık gelin de, arkadaş, birer kadeh çekelim. önce sizin sıhhatinize, sonra da, siz Fransızlar sayesinde nihayet yeniden dirilen Polonyanın, benim asıl vatanımın şerefine...

Halid Fahr. Ozansoy

[*] Kovadis gibi eserlerle meşhur Polonyalı romancı.

Dragon, rasgele: — Evet.

Diye cevap verdi. — Pekâlâ. Şimdi size, ikinci bulunuzun talep ettiği vesikalari teslim edeceğim... Önce, Metallverband'daki adamların gizli toplantısına aid haberi; sonra, Reich'in Mesai nezareti tarafından sendika sekreterlerine yollanan mahrem tebliğleri; ve nihayet, Bayveraların Schutzverein heyetine dahil olanların tam listesini... Şimdi size evvelden şunu haber vereyim ki, bundan böyle mektubularına «Elsa» imzasını atacağım ve işte burada bulunan annem bunları Herr kontrolleur'un kepisi altına sıkıştıracağım... Ne kadar ihtiyatlı davranılsa azdır. Eh, artık gelin de, arkadaş, birer kadeh çekelim. önce sizin sıhhatinize, sonra da, siz Fransızlar sayesinde nihayet yeniden dirilen Polonyanın, benim asıl vatanımın şerefine...

Halid Fahr. Ozansoy

[*] Kovadis gibi eserlerle meşhur Polonyalı romancı.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Toprak mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

"Bir fen memuru ve bir ressam alınacak,"

Umum Müdürlük merkezinde 170 lira kadro tahsisatlı bir fen memuru luğu ile «100» lira kadro tahsisatlı bir ressamlık münhalidir. İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalari ile nihayet 10.6.941 akşamına kadar bizzat veya yazı ile Ankarada Umum Müdürlük Zat İşleri Müdür. lüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. (3019) (4262)

- 1 — Nüfus hüviyet cüzdanı.
- 2 — Mekteb şehadetnamesi.
- 3 — Hizmet vesikası.
- 4 — Askerlik terhis tezkeresi.
- 5 — Doğruluk kâğıdı.
- 6 — Sıhhat raporu.
- 7 — 3 adet vesikalik fotoğraf.

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan

71 numaralı ilân.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası Meclisinin 4 Haziran tarihli celsesinde itihâz ettiği umumî kararına uygun olarak satış arzedecek «halk tipi ayakkapları» müstehlike azami 660 kuruşa satılacaktır. «4356»

PARA HAYAT YARIŞININ DİREKSİYONUDUR

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Ekim tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000 — lira
3 » 1000 »	— 3000 — »
8 » 750 »	— 1500 — »
4 » 500 »	— 2000 — »
8 » 250 »	— 2000 — »
35 » 100 »	— 3500 — »
80 » 50 »	— 4000 — »
300 » 20 »	— 6000 — »

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (250.000) iki yüz elli bin lira olan 40.000 ton linyit kömürü 17/6/941 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (13750) on üç bin yedi yüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat (14.30) a kadar komisyon reisliğine vermemeleri lâzımdır.

Şartnamelet (200) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4235)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL